

Iranian Association
of Geopolitics
(I.A.G)

انجمن
ژئوپلیتیک
ایران

خبرنامه انجمن ژئوپلیتیک ایران

شماره ۶ - تابستان ۱۴۰۰

کمیته روابط عمومی و اطلاع رسانی - انجمن ژئوپلیتیک ایران

اخبار انجمن

حضور انجمن ژئوپلیتیک ایران در غرفه منطقه آزاد انزلی در نمایشگاه بین المللی اوراسیا

انجمن ژئوپلیتیک ایران ۱۹ تیر ماه ۱۴۰۰ در غرفه منطقه آزاد انزلی در نمایشگاه بین‌المللی اوراسیا در تهران حضور پیدا کرد. نماینده انجمن ژئوپلیتیک ایران در این غرفه دکتر سید محمدتقی رئیس‌السادات دبیر انجمن بود که در کنار دکتر کاظمیان، مسئول روابط عمومی منطقه آزاد انزلی حضور داشت.

مسئول کمیته اشتغال و کارآفرینی انجمن منصوب شد

دکتر حمیدرضا نصرتی عضو پیوسته انجمن ژئوپلیتیک ایران و مدیر اجرایی سابق انجمن ژئوپلیتیک ایران، در حکمی از سوی دکتر هادی اعظمی، رئیس انجمن از تاریخ ۱۵ تیر ماه ۱۴۰۰ به مدت یکسال به عنوان مسئول کمیته اشتغال و کارآفرینی انجمن منصوب شد.

انتصاب مسئول کمیته روابط عمومی و اطلاع رسانی انجمن

دکتر میثم میرزائی تبار از اعضای پیوسته انجمن ژئوپلیتیک ایران و هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس (مرکز مطالعات آفریقا)، در حکمی از سوی دکتر هادی اعظمی، رئیس انجمن از تاریخ ۱۵ تیر ماه ۱۴۰۰ به مدت یکسال به عنوان مسئول کمیته روابط عمومی و اطلاع رسانی انجمن منصوب شد.

اطلاعیه رفاهی - تخفیف اقامت اعضای انجمن ژئوپلیتیک در مشهد مقدس

انجمن که دارای کارت عضویت معتبر باشند، با اخذ معرفی‌نامه از انجمن می‌توانند از ۵۰ درصد

با توافقات به عمل آمده بین انجمن ژئوپلیتیک ایران و ستاد امور رفاهی دانشگاه فردوسی مشهد، اعضای محترم

برای رزرو اتاق و سایر اطلاعات با شماره ۰۵۱۳۸۸۰۲۶۳۶ و خط ویژه ۰۵۱۳۸۷۹۵۶۲۰ و برای اخذ معرفی نامه از انجمن ژئوپلیتیک ایران با شماره های ۰۲۱۸۸۳۴۲۴۸۸ و ۰۲۱۸۸۳۳۵۲۷ و ۰۹۱۲۲۱۸۷۰۹۵ (خانم کیانی) تماس حاصل نمایید. آدرس مهمانسرا: مشهد، رضا شهر، نبش رضوی ۲۱ (ضلع جنوبی دانشگاه فردوسی مشهد) آدرس بارگیری کاتالوگ مهمانسرا:

https://s18.picofile.com/file/8438347068/mehmansara_ferdosi_mashhad_university.pdf.html

تخفیف برای اقامت در میهمانسرای دانشگاه فردوسی مشهد (با رعایت تمامی پروتکل‌ها) برخوردار شوند. طبق تعرفه اتحادیه هتل داران، این میهمانسرا معادل هتل چهار ستاره است. یادآوری می‌شود که متقاضیان قبل از سفر به مشهد مقدس، نسبت به هماهنگی لازم برای دریافت معرفی نامه از انجمن اقدام و از داشتن اتاق خالی در میهمانسرا مطمئن شوند.

مسئول کمیته همایش‌ها و نشستهای انجمن منصوب شد

خانم آیه شعبانی کوچصفهانی، عضو پیوسته انجمن ژئوپلیتیک ایران و دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه شهید بهشتی، در حکمی از سوی دکتر هادی اعظمی رئیس انجمن از تاریخ ۱۵ مرداد ماه ۱۴۰۰ به مدت یکسال به عنوان مسئول کمیته همایش‌ها و نشستهای انجمن منصوب شد.

اولین جلسه هیأت مدیره انجمن با کمیته‌ها برگزار شد

مدت و بلند مدت اقدام کنند. همچنین مقرر شد با سایر مسئولین کمیته‌ها در روزهای آتی جلسه برگزار شود.

اولین جلسه هیأت مدیره با مسئولین کمیته‌ها ساعت ۲۱ شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۰ در فضای مجازی و در بستر اسکایپ با حضور اعضای هیأت مدیره، دکتر ناصر رضائی مسئول کمیته پژوهش و نوآوری و خانم آیه شعبانی کوچصفهانی مسئول کمیته نشستها و همایشها برگزار شد.

مقرر گردید که مسئولین نسبت به تکمیل اعضا کمیته، تدوین شرح وظایف و ارائه برنامه‌های کوتاه مدت، میان

جلسه هجدهم هیات مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران برگزار شد

برنامه ها و فعالیتهای آتی کمیته ها، راههای درآمدزایی در انجمن و برنامه ریزی درباره همایش ها و نشستهای آتی انجمن اتخاذ گردید. جلسه ساعت ۲۲:۳۰ به برکت صلواتی بر محمد و آل محمد(ص) به پایان رسید.

جلسه هجدهم هیات مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران سه شنبه ۹ شهریور ماه ۱۴۰۰ ساعت ۲۱ بصورت مجازی در بستر اسکایپ با حضور اعضای هیات مدیره برگزار شد. در آغاز دبیر انجمن آقای دکتر رئیس السادات به ارایه گزارشی کوتاه از امور جاری انجمن پرداختند.

دبیر انجمن توضیحاتی در خصوص فعالیتهای انجام شده در هفته های قبل از قبیل نشستهای برگزار شده، کارهای مالی، نظافت دفتر انجمن، همکاری هایی که قرار است انجمن انجام دهد، نامه ریاست جمهوری و بالا آمدن سایت انجمن ارائه کردند. این جلسه مصوباتی در خصوص

نامه انجمن ژئوپلیتیک ایران به رئیس جمهور

شمخانی کرد و ارسال گردید. در این نامه راهکارهای اجرایی و موثر در کنترل و مدیریت بحران پیش آمده در افغانستان پیشنهاد شد.

انجمن ژئوپلیتیک ایران در راستای احساس وظیفه اجتماعی و همگام با تحولات افغانستان، با همفکری جمعی از اساتید و نخبگان جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک اول شهریور ماه ۱۴۰۰، اقدام به تهیه و تنظیم نامه ای خطاب به رئیس جمهور ایران حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سید ابراهیم رئیسی و رونوشت به رئیس مجلس شورای اسلامی جناب آقای دکتر محمد باقر قالیباف، رئیس قوه قضائیه حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای غلامحسین محسنی اژه‌ای و دبیر شورای عالی امنیت ملی امیر دریابان علی

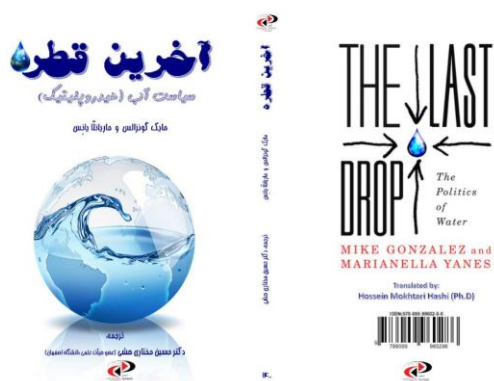

کتاب «آخرین قطره؛ سیاست آب (هیدروپلیتیک)» از سوی انتشارات انجمن ژئوپلیتیک منتشر شد

تلاش می‌کنند تا با ارائه مثالهایی از گوشه و کنار جهان این ایده را پیش ببرند که چیزی که بحث کمبود طبیعی آب را تبدیل به بحران آب می‌کند، مداخله انسان و به عبارتی سیاست و مدیریت آب است که در عرصه‌های گوناگونی نظیر سیاست سدسازی، سیاست اقتصادی،

کتاب «آخرین قطره؛ سیاست آب (هیدروپلیتیک)» ترجمه دکتر حسین مختاری هشی (عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان) در ۲۴۷ صفحه و به همت انتشارات انجمن ژئوپلیتیک ایران در تابستان ۱۴۰۰ منتشر شد. این کتاب، از این جهت حائز اهمیت است که نویسندگان

فصل به شرح ذیل تنظیم شده است: فصل اول: سیاره شناور؛ فصل دوم: چگونه آب خصوصی شد؛ فصل سوم: بلایا، طبیعی و غیره؛ فصل چهارم: سفری کوتاه از میان حوضه آمازون؛ فصل پنجم: محصولات تلخ؛ فصل ششم: آب مجازی؛ فصل هفتم: آب و گرمایش جهانی؛ فصل هشتم: دیگر بس است!؛ فصل نهم: چه باید کرد؟؛ فصل دهم: نظم نوین جهانی آب؛

برای تهیه کتاب حاضر می‌توانید با دبیرخانه انجمن ژئوپلیتیک ایران ۰۲۱۸۸۳۴۲۴۸۸، ۰۲۱۸۸۳۲۳۵۲۷ و ۰۹۱۲۲۱۸۷۰۹۵ (خانم کیانی) تماس بگیرید.

سیاست خصوصی‌سازی منابع طبیعی و به‌طور خاص منابع آب اتفاق می‌افتد. کتاب در نهایت پیشنهادهایی را در مقیاس محلی و مقیاس‌های کلان‌تر برای این مسأله ارائه می‌کند و تأکید می‌کند که جهان نیازمند نظم نوین آب است که شروع آن با آگاهی عمومی نسبت به ارزش و اهمیت آب است چرا که بدون آگاهی ممکن است انسانها چه به‌صورت فردی و چه جمعی علی‌رغم میل باطنی خود فعالیتها، اقدامات و حتی رژیم غذایی‌شان در مسیری باشد که به ایجاد یا تشدید بحران آب کمک می‌کند. ارتباط شیوه کشت، آبیاری، استفاده مفرط از سموم و کودهای شیمیایی، نشتی زیرساختهای آب و سایر فعالیت‌های انسانی با بحران آب توسط مطالعات گوناگونی تأیید شده است. با توجه به اینکه اکثریت مسائل و موضوعات مطرح شده در کتاب دارای مصادیق روشنی در ایران هستند، لذا انگیزه مترجم نیز از ترجمه کتاب حاضر در همین راستا و به‌منظور برداشتن یک گام کوچک برای توسعه ادبیات این حوزه و همچنین ایجاد حساسیت در عموم مردم و مدیران می‌باشد. کتاب در ۱۰

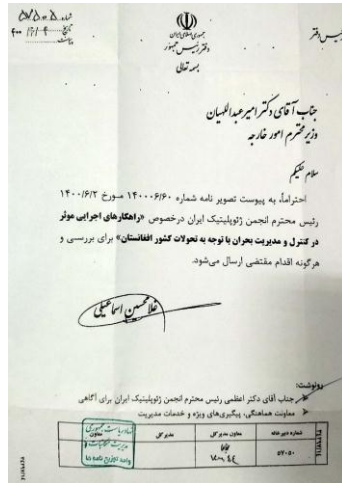
برگزاری نوزدهمین جلسه هیئت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

جلسه بیشتر در خصوص کمیته بین الملل بود که با راه‌اندازی کمیته بین الملل تصمیماتی برای شروع نشست ها و همایش های بین المللی انجمن ژئوپلیتیک ایران اتخاذ شد.

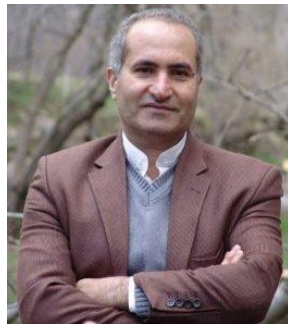
نوزدهمین جلسه هیئت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران و اولین جلسه حضوری دوشنبه ۱۵ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۹ تا ۲۱ در محل دفتر انجمن ژئوپلیتیک ایران با حضور دکتر هادی اعظمی ریاست هیأت مدیره، دکتر مرتضی قورچی نائب رئیس هیأت مدیره، آقای عباس بایرامی خزانه دار، دکتر سید محمد تقی رئیس السادات دبیر انجمن، دکتر فرخ نیا مسئول کمیته بین الملل و سرکار خانم کیانی مسئول امور اداری انجمن برگزار شد.

جوابیه نامه ارسالی انجمن ژئوپلیتیک به رئیس جمهور

پیرو مکاتبه انجام شده انجمن ژئوپلیتیک ایران با دفتر ریاست جمهوری پیرامون تحولات افغانستان در تاریخ دوم شهریور ماه ۱۴۰۰ که رونوشت آن برای رئیس مجلس شورای اسلامی، رئیس قوه قضائیه و دبیر شورای عالی امنیت ملی ارسال گردید، پاسخ نامه ی انجمن از طرف رئیس دفتر رئیس جمهور جناب آقای دکتر غلامحسین اسماعیلی به وزارت امور خارجه ارجاع داده شد و رونوشت آن برای انجمن ارسال گردید.

مسئول کمیته آموزش انجمن ژئوپلیتیک منصوب شد

دکتر سهراب عسگری، استادیار و عضویت هیات علمی دانشگاه پیام نور و عضو پیوسته انجمن ژئوپلیتیک ایران، در حکمی از سوی دکتر هادی اعظمی رئیس انجمن از تاریخ ۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۰ به مدت یکسال به عنوان مسئول کمیته آموزش انجمن منصوب شد.

حضور انجمن ژئوپلیتیک در نشست امضای تفاهم نامه اتحادیه انجمن های جغرافیایی با سازمان جغرافیایی

در مراسم مذکور دکتر قادری حاجت به بیان رزومه و فعالیت های گذشته و همچنین بیان توانمندی های انجمن پرداختند. در نهایت در مورد بحث تقسیم کار تخصصی انجمن ها پیشنهادی مطرح شد که به اتفاق آرا به تصویب رسید.

نشست امضای تفاهم نامه میان اتحادیه انجمن های جغرافیایی با سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح سه شنبه ۱۶ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۶:۳۰ در محل سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح و با حضور نمایندگان انجمن های علوم جغرافیایی برگزار شد.

در این مراسم از انجمن ژئوپلیتیک ایران هم دعوت به عمل آمده بود که دکتر مصطفی قادری حاجت، عضو هیات مدیره و استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس به عنوان نماینده انجمن شرکت کردند.

نشست رئیس و دبیر انجمن ژئوپلیتیک با رئیس دفتر نمایندگی سازمان منطقه آزاد انزلی در تهران

آقای صیادنورد به معرفی ظرفیت های مناطق آزاد پرداخت و اینکه انجمن ژئوپلیتیک ایران در چه زمینه هایی می تواند به بهبود وضعیت مناطق آزاد کمک کند صحبت کردند. همچنین تشکر ویژه ای از انجمن ژئوپلیتیک ایران بابت همکاری در همایش اتحادیه اوراسیا در منطقه آزاد انزلی که در آبان ماه ۱۳۹۹ انجام شد داشتند. دکتر اعظمی نیز به معرفی ظرفیت ها و اقدامات انجام شده انجمن ژئوپلیتیک ایران در سال های اخیر پرداختند و گزارشی از همکاری هایی که انجمن با نهادها و سازمان های مختلف داشتند، ارائه کردند.

همچنین دکتر رئیس السادات با توجه به اینکه همکاری و هم افزایی انجمن با مناطق آزاد می تواند به معرفی بیشتر انجمن به مناطق آزاد و بخش خصوصی کمک کند گزارشی از برنامه های مشترک با منطقه آزاد انزلی ارائه کردند. در پایان در خصوص توسعه و تعیین اولویت های همکاری توافقاتی صورت گرفت.

نشست دکتر هادی اعظمی، رئیس انجمن ژئوپلیتیک ایران و دکتر سید محمد تقی رئیس السادات، دبیر انجمن ژئوپلیتیک با آقای مجید صیادنورد، رئیس دفتر نمایندگی سازمان منطقه آزاد انزلی در تهران و کارشناس مناطق آزاد در دفتر منطقه آزاد انزلی چهارشنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۴:۳۰ تا ۱۵:۳۰ برگزار شد.

در این نشست در خصوص همکاری های مشترک با منطقه آزاد انزلی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد بحث و تبادل نظر شد.

امضای تفاهم نامه انجمن ژئوپلیتیک ایران با مرکز مطالعات آفریقا

تحقیقاتی و اجرایی و استمرار ارتباط سازمان یافته میان انجمن و مرکز مطالعات آفریقا با هدف رفع نیازهای متقابل عنوان شده است.

با هدف گسترش زمینه های همکاری علمی، آموزشی و پژوهشی، شهریور ۱۴۰۰ تفاهم نامه ای میان انجمن ژئوپلیتیک ایران با مرکز مطالعات آفریقا در دانشگاه تربیت مدرس و با حضور دکتر هادی اعظمی رئیس هیات مدیره انجمن ژئوپلیتیک و دکتر سیروس احمدی نوحدانی رئیس مرکز مطالعات آفریقا به امضا رسید. هدف از امضای تفاهم نامه استفاده از توانایی های علمی و توسعه همکاری های علمی، آموزشی و پژوهشی،

اخبار نشست‌ها و کارگاه‌ها

برگزاری نشست یک روزه اولویت‌های گردشگری دولت آینده و مطالب سخنرانان

با موضوع «گفتمان ژئوپاسفیک از منظر ظرفیت توسعه صنعت گردشگری در روابط بین الملل» به ارائه نظرات خود پرداختند.

دبیر علمی نشست بر عهده دکتر ناصر رضایی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و مسئول کمیته پژوهش انجمن ژئوپلیتیک ایران بود.

در ابتدای این جلسه دکتر رضایی هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و مسئول کمیته پژوهش انجمن ژئوپلیتیک ایران به عنوان دبیر نشست به تشریح اهمیت مبحث گردشگری در ایران و جایگاه گردشگری ایران در منطقه پرداخت.

در ادامه دکتر سامان خلیلیان کارشناس امور بین الملل وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در نشست یک روزه "اولویت‌های گردشگری دولت آینده به منظور همکاری‌های منطقه‌ای (با تاکید بر منطقه خلیج فارس)" که در قالب وبینار برگزار شد، در خصوص موضوع گفتمان ژئوپاسفیک از منظر ظرفیت توسعه گردشگری در روابط بین المللی اظهار کرد: پنج نکته در سیاست خارجی مد نظر هستند که این موارد به طور خود به خودی در حوزه گردشگری نیز وجود دارد که شامل حفظ تمامیت ارضی، امنیت ملی، رفاه ملی، حیثیت ملی و به دست آوردن قدرت است.

وی افزود: در نقشه سیاسی جهان، منطقه جنوب غرب آسیا به دلیل وجود نفت و گاز همیشه حائز اهمیت بوده است و قدرت‌های جهانی همواره تلاش کرده اند با به دست آوردن این مناطق از منابع آن‌ها بهره جویی کنند.

نشست یک روزه «اولویت‌های گردشگری دولت آینده به منظور گسترش همکاری‌های منطقه‌ای (با تاکید بر منطقه خلیج فارس)» از ساعت ۱۷ تا ۲۰ دوشنبه ۷ تیر ۱۴۰۰ از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به صورت مجازی برگزار شد.

انجمن ژئوپلیتیک ایران و پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری بر گزار می کنند:

نشست علمی یک روزه

اولویت‌های گردشگری دولت آینده به منظور
گسترش همکاری‌های منطقه‌ای (با تاکید بر منطقه خلیج فارس)

سخنرانان:

دکتر اسماعیل قادری
موقعیت جغرافیایی و نقش آن در توسعه گردشگری

دکتر عبدالرضا فرجی راد
آسیای جنوب غربی، ایران و گردشگری مذهبی

دکتر سامان خلیلیان
گفتمان ژئوپاسفیک از منظر ظرفیت توسعه صنعت گردشگری در روابط بین الملل

دکتر علی رحیم پور
ژئوپلیتیک گردشگری و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای (با تاکید بر حوزه خلیج فارس)

دبیر نشست:

دکتر ناصر رضایی
هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
مسئول کمیته پژوهش انجمن ژئوپلیتیک ایران

دوشنبه ۷ تیرماه ۱۴۰۰
ساعت ۱۷ الی ۲۰

لینک جلسه:
<https://www.skyroom.online/ch/richt.dtp/tourism>

در این نشست، دکتر عبدالرضا فرجی راد با موضوع «آسیای جنوب غربی، ایران و گردشگری مذهبی»، دکتر اسماعیل قادری با موضوع «موقعیت جغرافیایی و نقش آن در توسعه گردشگری»، دکتر علی رحیم پور با موضوع «ژئوپلیتیک گردشگری و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای (با تاکید بر حوزه خلیج فارس)» و دکتر سامان خلیلیان

را با وضعیتی جدید مواجه کرد. توصیه می‌کنیم که دولت جدید و افق آینده جمهوری اسلامی اگر رویکرد دولت به این سمت برود با نگاه باز به حضور گردشگران بعد از فراغت از موضوع بیماری کووید ۱۹، ایران می‌تواند اقتصاد پایدار را علاوه بر ضرورت گفتمان صلح را برای خود در منطقه ایجاد کند.

گردشگری در منطقه

همچنین در این نشست علی رحیم پور، مدرس دانشگاه و فعال در حوزه گردشگری، ضمن تشریح موضوع گردشگری و توسعه گردشگری منطقه با تاکید بر حوزه خلیج فارس، به مزیت ویژه و رقابتی موقعیت سرزمینی ایران اشاره کرده و خاطر نشان کرد: ما یک موقعیت گذرگاهی داشتیم که در مسیر جاده ابریشم بوده ایم که این موقعیت قبلی می‌تواند برای گردشگری مناسب باشد و یک مزیت رقابتی داریم با همسایه های خود داریم که به لحاظ فرهنگی تقریباً سرآمد تر از همسایگانمان هستیم. در حوزه های خدماتی که می‌توانیم به گردشگران نیز ارائه دهیم، می‌توان گفت که تقریباً به دلیل از دست رفتن پول ملی مان، ارزان قیمت است. بنابراین برای توسعه کشور در حوزه گردشگری وضعیت مناسبی داریم، بنابراین میزان بهره مندی کشور را از این مزیت را باید بررسی کنیم. مزیت ویژه ما در حوزه توریسم درمان این است که بسیاری از متخصصین صاحب نام جهان ایرانی هستند و مزیت رقابتی ما نیز است که نرخ خدمات درمان بسیار ارزان است.

وی ادامه داد: امروزه گردشگری مرز نمی‌شناسد و اصل اساسی آن تعامل با جهان است و این تعامل امنیت و ثبات را برای ما همراه دارد مثلاً امروزه عربستان، همسایه ما، توانسته است با تعامل امنیت را برای خود ایجاد کند. توریست نه تنها به همراه خود امنیت ایجاد می‌کند بلکه بستر سرمایه گذاری از سراسر دنیا را فعال می‌کند. این

این کشورها می‌توانند در ژئوپلیتیک جهانی تاثیر گذار باشد. اما در عین حال نبود منابع آب شرب یکی از مشکلات این مناطق است و به طور کلی مشکلات موجود در این منطقه باعث شده است که این منطقه همواره دچار تنش و ناآرامی باشد البته می‌توان از همین تهدیدها به عنوان یک فرصت بهره برده و آرامش را به این منطقه بازگرداند.

خلیلیان تصریح کرد: باید توجه کنیم که جنگ‌ها و درگیری‌هایی که باعث کشته شدن انسان‌ها و تخریب منابع طبیعی می‌شود همیشه کشورهای جنوب غرب آسیا را تحت تاثیر قرار می‌دهد و تنها راه برون رفت از آن همگرایی است که توسعه گردشگری یکی از مهم‌ترین راهکارها برای تحقق صلح و همگرایی است که به طور خاص برای کشورهای جهان اسلام در زمینه گردشگری حلال و گردشگری کشورهای مذهبی تاکید می‌کنند. این روند را می‌توان در گردشگری طبیعی، پزشکی و حوزه‌های دیگر نیز توسعه دهیم. بضاعت کشورهایی که در جنوب غرب آسیا وجود دارد ظرفیت‌های بالقوه‌های را برای همگرایی در منطقه به وجود می‌آورند. در بررسی‌هایی که داشتم متوجه شدیم که تا پایان برنامه ششم ایران قصد داشته ۲۰ میلیون گردشگر را جذب کند اما متأسفانه در خوشبینانه‌ترین حالت بعد از توافق برجام ما توانستیم به عدد پنج و نیم میلیون رسیدیم که فاصله زیادی از برنامه توسعه ششم دارد. اگر ما به این ۲۰ میلیون گردشگر می‌رسیدیم چهار میلیون شغل می‌توانستیم ایجاد کنیم. بعد از برجام زیرساخت‌های گردشگری با رشد مواجه شد که ۱۴.۵ درصد رشد حضور گردشگران در فرودگاه امام خمینی شاهد بودیم. نکته مستتر در برجام که ناکام ماند امنیتی بود که از آن ناشی شد چراکه ایران حراسی زیادی توسط کشورها تبلیغ می‌شد و برجام با برگرداندن ورق توسط این کشورها منطقه

موضوع به طور ۱۰۰ درصدی وابسته به سیاست است و یک اقتصاد سیاسی است. زمانی که گردشگری شکل می گیرد اشتغال و درآمد پایدار را نیز به همراه دارد و علاوه بر این منابع طبیعی نیز حفظ می شوند. بنابراین گردشگری پایدار کاملا به توسعه پایدار مطابق است.

توسعه گردشگری هزینه اجتماعی دولت ها را کاهش می دهد و امروز می بینیم در کشورهای برتر گردشگری دزدی به ندرت وجود دارد چراکه گردشگر شغل ایجاد کرده است. در جامعه امروز ما که اعضای خانواده از هم دور شده اند، سفر رفتن فرصت خوبی را برای کنار هم بودن و انسجام خانواده ایجاد می کند.

رحیم پور اضافه کرد: اگر بخواهیم گردشگری را توسعه دهیم باید ابتدا تعامل را از کشورهای منطقه و همسایه های خود شروع کنیم. مثلا گردشگران عرب به لحاظ فاصله ای به ایران بسیار نزدیک هستند و هر دو در یک حوزه فرهنگی قرار داریم و حتی وابستگی های سببی و نسبی با یکدیگر داریم و علاوه بر این هزینه های سفر نیز برایشان بسیار ارزان است. وی افزود: متوسط هزینه اعراب منطقه در هر سفر حدود ۶.۵ برابر متوسط گردشگران جهان است. استراتژی ایران برای حضور در بازار گردشگری جهان فاقد برنامه است و لذا اگر دولت آینده بتواند مشکلات این حوزه را صرفا برای حاکمیت و دولت تبیین کند نتیجه بسیار بزرگی خواهد داشت. برای برون رفت از این شرایط باید رویکردهای خود را تغییر دهیم، تنش زدایی کرده و همکاری های مشترک انجام دهیم، اعتماد سازی کرده و روایید مشترک و رویداد های تلفیقی برگزار کنیم.

موقعیت جغرافیایی و توسعه گردشگری

همچنین در ادامه اسماعیل قادری، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبایی، در بحث موقعیت جغرافیایی و توسعه گردشگری ایران تاکید کرد: اشکال بزرگی در

تحلیل ها و نگرش های ما وجود دارد که تصور می کنیم گردشگری مبتنی بر عرضه است. در بحث توسعه یک هیچ گاه به موقعیت جغرافیایی به عنوان عامل توسعه یا محدود کننده توسعه توجه نکرده ایم و در طول تاریخ زمانی که به این موقعیت توجه کرده و آن را مدیریت کرده ایم توانسته ایم اتفاقات خوبی را در اقتصاد و تعاملات خود رقم بزنیم. یکی از عواملی که در توسعه گردشگری یک کشور تاثیر دارد همسایه های آن هستند که تا چه اندازه کشورهای غنی هستند و امکان تعاملات و گردشگری با آن ها وجود دارد.

وی ادامه داد: از لحاظ ظرفیت جمعیتی بازار های پیرامون ما ظرفیت مشخصی را دارند و من معتقدم این بازارها پتانسیل ورود بیش از ۱۵ میلیون جمعیت را به کشور را ندارد چراکه بیشتر کشورهای ما در حال توسعه هستند و هنوز توسعه نیافته اند بنابراین نمی توانند گردشگران زیادی را برای ما فراهم کنند. موضوع دیگر ثبات سیاسی است که کشورهای همسایه ما با بی ثباتی های فراوانی مواجه هستند و این موضوع نیز از توسعه گردشگری و تعاملات جلوگیری می کند چراکه منطقه به لحاظ شاخص های منطقی بی ثباتی است، همچنین ما با اغلب کشورهای همسایه خود اختلافات و مشکلات حقوقی داریم.

دانشیار گروه مدیریت و جهان گردی دانشگاه علامه طباطبایی تصریح کرد: هنوز در سطح دنیا تفاوت میان ایران و عراق و افغانستان تمیز داده نمی شود و تصویر ذهنی که از ایران در جهان شکل گرفته است، تصویری درست نیست. ایران هارتلند انرژی دنیا است و اگر حضور نظامیان امریکا را در اطراف خود می بینیم به همین خاطر است و با این وضعیت ما می خواهیم به دنبال توسعه گردشگری برویم ضمن اینکه استراتژی توسعه ما

در این مدت کوتاه توسعه دهیم شرایط اقتصادی را بهبود خواهد داد و علاوه بر این در سیاست خارجی نه تنها تاثیر منفی ندارد بلکه کمک کننده نیز است؛ بنابراین باید برای آوردن این جمعیت گردشگر مذهبی به ایران تلاش کنیم. وی ادامه داد: مثلا باید تلاش کنیم که روایید بین کردستان و ایران و بین عراق عرب و ایران برداریم و اگر این روایید برداشته شود سالانه چندین میلیون گردشگر مذهبی و غیره داشته باشیم. ما باید در سیاست خارجی منطقه ای خود با کشورهای شیعه خود تغییراتی دهیم به صورتیکه با کشورهایی که می توانیم مرز باز کنیم و روایید را برای پذیرش کشورهای مذهبی برداریم و با کشورهایی که قطع رابطه کرده ایم دوباره ارتباط برقرار کنیم و این می تواند چندین میلیون از افرادی که در مرزها زندگی می کنند را معیشتشان را توسعه دهد. نکته دیگر توسعه بازارچه های مرزی است که می توانند اقدام بزرگی برای کمک به افراد ساکن در این مناطق باشد.

گردشگری واکسن

وی افزود: نکته دیگر گردشگری واکسن است که اگر بتوانیم واکسن را به عنوان تحرک و انگیزه ای برای سفر به ایران ایجاد کنیم، می توانند گردشگران زیادی را وارد کشور کند. این افراد در سفر خود طبیعتا به هتل و پذیرایی و خدمات نیاز دارند و توسعه های بعدی را در پی دارد.

در انتها، دکتر اعظمی رئیس هیئت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران پیشنهاد کرد که چکیده ای از مطالب این نشست به صورت راهکار برای نهاد ها و سازمان های مربوطه و حتی رئیس جمهور منتخب ارسال شود.

در زمینه گردشگری آنقدر مناسب نبوده است که بتوانیم تصویر خوبی را از کشور خود به جهانیان نشان دهیم. بازارهای جهانگردی در ایران ضعیف ترین بازار جهانگردی در دنیا محسوب می شود که ضعف های بسیاری دارد. مهمترین بازار گردشگری هر کشور، کشورهای بیرامون آن کشور هستند و این نیاز به استفاده از استراتژی اشکانیان برای استفاده از کشور به عنوان یک گذرگاه دارد.

گردشگری مذهبی

دکتر فرجی راد دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد و سفیر سابق ایران در نروژ نیز به گردشگری مذهبی اشاره کرده و به عنوان راه حلی میان مدت برای حل مشکلات اقتصادی به تشریح آن پرداخت و گفت: ما در ایران نمی توانیم مانند کشورهای دیگر گردشگری را به اندازه که میل داریم توسعه دهیم چراکه نظام ما هنوز به اجماع نرسیده است و مجموعه ای از نظام که با دید مذهبی به گردشگری نگاه می کنند صرفا به دنبال گردشگری مذهبی هستند و زمانی که نظام به این نتیجه نرسیده است که گردشگری را مانند کشورهای دیگر توسعه دهد، نمی توان آن را محقق کرد. مسئله دیگر سیاست خارجی است که شرح وظیفه ما در سیاست خارجی بر مبنا توسعه گردشگری تعیین نشده است. همچنین سیستم بانکی ما بیشتر داخلی است و برای یک توریست امکان پذیر نیست که مقادیر زیادی پول را با خود در سفر حمل کنند. الان ما باید به دنبال یک درمان موقت باشیم تا بخشی از بحران اقتصادی و معیشتی طبقه فرو دست را جبران کنیم. گفته می شود که بین ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر از جمعیت زیر خط فقر هستند و اگر گردشگری مذهبی را

گزارش نشست اشتغال دانش آموختگان رشته جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک

در ادامه جلسه دکتر رئیس السادات دبیر انجمن هم گزارشی از فعالیتهای انجام شده در این زمینه ارائه کردند و به معرفی ۱۸ ردیف شغلی با توجه به کتاب مجموعه مشاغل عمومی و اختصاصی دستگاههای اجرایی چاپ سال ۹۸ پرداخته و لیستی از کدهای استخدامی در آزمونهای قبلی و سرفصلهای دروس را در قالب یک جدول ارائه کردند. در ادامه جلسه، دکتر یزدان پناه عضو هیات علمی دانشگاه تهران، دکتر کاویانی راد عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی، دکتر رومینا عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس نظرات و پیشنهادات خود را در این زمینه ارائه نمودند. دکتر حمیدرضا نصرتی مدیر اجرایی قبلی انجمن هم در ادامه گزارشی از فعالیتهای پیگیری های قبلی انجام در این خصوص ارائه کردند. آقای نقیب زاده بازرس انجمن هم ضمن بیان نظراتشان، نکاتی را در این خصوص یادآور شدند.

در پایان مقرر شد که مستندات نامه های قبلی در قالب یک جدول تهیه شده و به پیوست نامه ای با تایید دکتر حافظ نیا و هماهنگی آقای دکتر رشنو و سرکارخانم دکتر احمدی پور برای مراجع ذیصلاح ارسال شود. در خصوص پیگیری مکاتبات انجام شده مقرر شد دکتر نصرتی با همکاری دکتر قادری حاجت و دکتر رئیس السادات مسئول پیگیری باشند.

نشست راهکارهای اشتغال دانشجویان و دانش آموختگان جغرافیای سیاسی، با حضور اعضای هیأت مدیره و دکتر حافظ نیا، دکتر یزدان پناه، دکتر رومینا، دکتر کاویانی و دکتر نصرتی ۲۶ تیر ۱۴۰۰ در ساعت ۱۹ به صورت مجازی برگزار شد. این نشست با هدف عملیاتی کردن مصوبه جلسه ۱۵ هیات مدیره در ۲۲ تیر ۱۴۰۰ و با حضور هیات مدیره انجمن ژئوپلیتیک و اساتید جغرافیای سیاسی برای بررسی فرصت‌ها و موانع دانشجویان و دانش آموختگان جغرافیای سیاسی برگزار شد.

در ابتدای جلسه دکتر اعظمی رئیس انجمن ژئوپلیتیک ضمن خیر مقدم و خوش آمدگویی به مهمانان به ایراد مقدمه ای درباره اهمیت اشتغال دانش آموختگان رشته جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک پرداختند و پیگیری این مهم را از وظایف اصلی و مسئولیت اجتماعی خدشه ناپذیر انجمن ژئوپلیتیک دانستند. در ادامه دکتر حافظ نیا استاد جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس به ارائه گزارشی از پیگیری های انجام شده در این زمینه در دوره های گذشته پرداخته و نکاتی را در خصوص اینکه چه رشته ها و ردیفهای شغلی برای دانش آموختگان رشته جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک مناسب است بیان کردند. سپس دکتر قادری عضو هیات مدیره انجمن از هماهنگی ها و تعاملات انجام شده با دکتر احمدی پور و دکتر رشنو صحبت کردند و نکته نظرات ایشان را نیز تشریح کردند.

اطلاعیه برگزاری کارگاه مقاله نویسی

مدرس ۱۵ شهریور سال جاری (سال ۱۴۰۰) به صورت مجازی برگزار می‌شود. با توجه به اینکه در جلسه اول ۷

جلسه دوم کارگاه مقاله نویسی با تدریس دکتر مصطفی قادری حاجت، استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت

همایشی در کارگاه شرکت کنند. زمان دقیق و آدرس پلتفرم برگزاری کارگاه متعاقباً اعلام می‌گردد.

بهمن ۱۳۹۹ مقرر شد برای جلسه دوم کارگاه، شرکت کنندگان حداقل یک مقاله نوشته باشند. علاقه مندان برای حضور در جلسه دوم همراه با یک مقاله پژوهشی یا

گزارش کامل نشست اول «تحولات افغانستان، ابعاد و پیامدها از منظر منافع و امنیت ملی ایران»

متن کامل سخنان سخنرانان نشست به شرح ذیل است:

دکتر عبدالرضا فرجی راد:

اصل موضوع این است که آمریکایی‌ها خسته شده و از زمان ریاست جمهوری اوباما در فکر خروج از افغانستان بودند و توان و تجربه موفقی در جنگ و حضور در افغانستان را نداشتند. در زمان ریاست جمهوری حامد کرزای، آمریکا هر زمان حمله‌ای انجام می‌داد، خطا می‌زد و بارها مراسم‌های عروسی و عزا را هدف قرار داد. در دوره ریاست جمهوری اشرف غنی نیز آمریکا تعداد نیروهای خود را در افغانستان کاهش داد و الان نیز تصمیم به خروج از افغانستان گرفته است.

در سال‌های گذشته زلمی خلیل زاد با طالبان توافقی را به امضا رساند و در آن برای اولین بار اصطلاح «امارت اسلامی» را به کار برد و عملاً حاکمیت طالبان بر افغانستان را به رسمیت شناخت. این توافق، دو پیوست محرمانه دارد که راه را برای پیشروی طالبان فراهم کرد. دولت افغانستان از محتوای دو پیوست اطلاع نداشت.

در شرایط کنونی متحدان آمریکا منتقد این کشور درباره تحولات افغانستان هستند. از زمانی آمریکایی‌ها متوجه شدند که چین، روسیه، پاکستان و ایران هماهنگ با هم در تلاش برای اخراج آمریکا از منطقه هستند، تلاش کردند تا با تصمیم و اختیار خود از افغانستان خارج شوند. دیپلماسی ایران درباره تحولات افغانستان آشکار و مانند مواضع علنی سایر کشورها از جمله روسیه، چین، پاکستان و ترکیه نیست.

نشست «تحولات افغانستان، ابعاد و پیامدها از منظر منافع و امنیت ملی ایران» از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری انجمن علمی دانشجویی روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی شنبه ۳۰ مرداد ۱۴۰۰ از ساعت ۱۸ تا ۲۰:۳۰ به صورت مجازی برگزار شد. در این نشست، دکتر عبدالرضا فرجی راد، دانشیار جغرافیای سیاسی و عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «پیامدهای ژئوپلیتیکی تحولات اخیر افغانستان»، دکتر کیومرث یزدان پناه، دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران و عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «افغانستان در گذار از دموکراسی به امارت اسلامی» و دکتر محمد حسین پاپلی یزدی، رئیس اسبق انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «افغانستان و آینده منطقه» به بیان نظرات تخصصی پرداختند.

انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری انجمن علمی دانشجویی روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی برگزار می‌کند:

نشست تخصصی با موضوع

تحولات افغانستان، ابعاد و پیامدها از منظر منافع و امنیت ملی ایران

کابل

سخنرانان:

دکتر عبدالرضا فرجی راد
دانشیار جغرافیای سیاسی و عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران
موضوع سخنرانی: پیامدهای ژئوپلیتیکی تحولات اخیر افغانستان

دکتر محمد حسین پاپلی یزدی
استاد بازنشسته دانشگاه تربیت مدرس
رئیس اسبق انجمن ژئوپلیتیک ایران
موضوع سخنرانی: افغانستان و آینده منطقه

دکتر کیومرث یزدان پناه
دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تهران
و عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران
موضوع سخنرانی: افغانستان در گذار از دموکراسی به امارت اسلامی

دکتر مصطفی قادری حاجت
استادیار جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس
و عضو هیئت مدیره انجمن ژئوپلیتیک

لینک جلسه:

https://www.skyroom.online/ch/atu/politic-union

شنبه ۳۰ مرداد ماه ۱۴۰۰
ساعت ۱۸

در چند روز گذشته، در هرات ۱۱ مسئول از سوی طالبان انتخاب شده است که همه از قوم پشتون هستند در حالی که پشتون‌ها، ۱۰ درصد جمعیت هرات هستند. اگر این روند ادامه یابد، مردم در مقابل طالبان مقاومت کرده و با آن‌ها مخالفت خواهند کرد.

زمینه مقاومت در مقابل طالبان در مردم افغانستان وجود دارد. طالبان آنچه الان ادعا می‌کند را عمل نخواهد کرد چون تفکری ایدئولوژیک دارد و به مرور طرفداران خود را از دست خواهد داد. در بین طالبان نیز اختلافات وجود دارد.

زمینه مقاومت مردمی در مقابل طالبان در حال فراهم شدن است و اگر این گروه با جامعه افغان کنار نیاید، در مقابل آن ایستادگی صورت خواهد گرفت.

در موضوع طالبان هماهنگی بین چین، پاکستان و روسیه وجود دارد. پاکستانی‌ها در افغانستان نفوذ دارند و ۲۵ هزار نیروی با تابعیت پاکستانی همراه طالبان هستند. پاکستان در تحولات اخیر به چین برای امنیت مرزهای غربی آن با افغانستان تضمین داده است.

پاکستان می‌خواهد از نیروهای تندرو افغانستان علیه هند استفاده کند و از طریق افغانستان خود را به آسیای مرکزی برساند و به جاده ابریشم برسد. پاکستان می‌تواند افغانستان را به طرح کمربند و جاده چین نیز برساند و آسیای مرکزی را در اختیار بگیرد و اگر این اتفاق بیفتد، بندر چابهار ارزش ژئوپلیتیک خود را از دست خواهد داد و از مسیر دیگری آسیای مرکزی به اقیانوس هند وصل خواهد شد.

روسیه می‌خواهد آمریکا را شکست دهد. بین روسیه و چین هماهنگی کامل وجود دارد اما در کوتاه مدت و به زودی طالبان را به رسمیت نخواهند شناخت.

اکنون چهار کشور چین، روسیه، پاکستان و ایران در افغانستان دست برتر را نسبت به غرب و آمریکا دارند و این امر باعث ایجاد تشتت دیدگاه‌ها در غرب شده است و این تحولات را شکست بزرگی برای غرب، آمریکا و ناتو می‌دانند.

یک علت دیگر ایجاد وضعیت کنونی در افغانستان، غیر مردمی، ضعیف و غیرشفاف بودن دولت اشرف غنی و فساد زیاد آن است.

یکی از دلایل تسلیم شدن نیروهای نظامی افغانستان در مقابل طالبان، محتوای توافق زلمی خلیل زاد است و با برخی کماندوها و رهبران نظامی افغان‌ها صحبت شد که وقتی دولتی از طالبان بر سر کار آید، از آن‌ها استفاده خواهد کرد. آن‌ها زمانی که فهمیدند توافقی برای بر سر کار آمدن طالبان ایجاد شده است، سست شده و در مقابل نیروهای طالبان مقاومت نکردند.

نیروهای نظامی اصلی افغانستان، ۵۰ هزار نیرو و کماندو هستند و بقیه نیروهای آن اصلی نبودند و تعداد آن‌ها کمتر از طالبان بودند. بسیاری از نیروهای نظامی غیر اصلی افغانستان با طالبان ارتباط فامیلی داشتند. لذا به راحتی در مقابل طالبان مقاومت نکردند و تسلیم شدند. طالبان در حال تشکیل دولت هستند. احتمالاً دولت در روزهای آینده اعلام می‌شود. طالبان می‌خواهد تا جایی که ممکن است در یک فضای آرام کار خود را پیش ببرد. ثبات و پذیرش دولت طالبان در افغانستان، به عملکرد این گروه بستگی دارد. مردم افغانستان از جنگ خسته هستند و می‌خواهند به ثبات برسند. اگر طالبان شرارت‌های قبلی را تکرار و قوم‌گرایی پشتون‌نویسم را داشته باشند، بعید است بتواند حکومت با ثباتی ایجاد کند.

هرات برای ایران بسیار مهم است و باید در این زمینه طرح وجود داشته باشد و با ایجاد کمیته‌ای به طالبان طرح پیشنهاد شود و این گروه مورد آزمایش قرار گیرد. ۶۰ درصد افغانستانی‌ها به ویژه نخبگان، روشنفکران و... به ایران نگاه می‌کنند و ما باید فعال شویم و در این زمینه تصمیم نهایی را بگیریم.

رویکرد ایران درباره تحولات افغانستان تغییر چندانی نکرده است. ایران در کنار بک بلوک قرار دارد و خارج از این بلوک اقدامی نمی‌کند. به نفع ایران و دوستان افغانستانی است که با ایران تعامل داشته باشند. اگر طالبان بخواهد طالبان گذشته باشد یا تغییر جزئی کرده باشد و مورد رضایت افغانستانی‌ها نباشد، ایران رابطه‌ای با این گروه برقرار نخواهد کرد. دولت ایران فعلاً نظاره‌گر تحولات است و کمک نظامی به طالبان نکرده است. طالبان مورد حمایت کامل پاکستان است. ایران همیشه چه دولتی و چه مردمی از مردم افغانستان حمایت کرده و خواهد کرد.

بیش از ۹۰ درصد افراد در حال خروج و فرار از افغانستان، فارس زبان و نخبگان هستند. طالبان تا الان مهاجم بوده است و از امروز به بعد باید پاسخگو باشد.

افغانستان تجزیه نخواهد شد اما احتمال آن وجود دارد به سمت فدرال برود. بافت افغانستان قومی است و اگر طالبان فشارها را زیاد کند، شاید بد نباشد که افغانستان به سمت فدرال پیش برود. حمایت‌های بین‌المللی هم همراه آن خواهد بود.

دکتر کیومرث یزدان پناه:

در افغانستان کنونی، یک شورش علیه دموکراسی اتفاق افتاده است. مردم افغانستان در ۱۶ یا ۱۷ سال اخیر و از زمان حامد کرزای یک دموکراسی ناقص و آماتور را تجربه کرده‌اند. درخواست نخبگان، روشنفکران و تحصیل

ایران دیپلماسی آشکاری درباره تحولات کنونی افغانستان ندارد. ایران می‌خواست که به آمریکا ضربه وارد شده و از منطقه خارج شود. ایران علاقمند بود تا اشرف غنی برکنار شود و به دولت ائتلافی و استفاده طالبان از نیروهای قبلی در حاکمیت افغانستان تمایل دارد.

طالبان هیچ چراغ سبزی به ایران در موضوع اقتصاد افغانستان نشان نداده است اما به چینی‌ها برای بهره برداری از معادن این کشور و همچنین به ترکیه و پاکستان چراغ سبز نشان داده است. طالبان در وهله اول در تلاش برای ایجاد رفاه اقتصادی در افغانستان است. پاکستان راضی به حضور ایران در افغانستان نیست.

ایران و پاکستان از گذشته در افغانستان نفع اقتصادی داشته‌اند. علت افزایش نرخ ارز در ایران در روزهای اخیر بسته شدن مرزهای هرات است. سه میلیارد دلار صادرات ایران متوقف شده است اما برای پاکستان مرزها باز است. پاکستان تصور می‌کند که باید تجارت افغانستان را در دست داشته باشد و رقیب اصلی این کشور، ایران است. البته در حال حاضر رابطه ایران و پاکستان در بهترین وضعیت قرار دارد.

ایران باید دیپلماسی خود را فعال کرده و با طالبان مذاکره کند. مهم است که محور مذاکرات، اقتصادی باشد و مرزها را برای تردد کالاها باز کند. طالبان در حال ایجاد فشار به شیعیان است و در شریعت آنها مماشات با شیعه داوم ندارد. ایران تلاش می‌کند، روسیه، چین و پاکستان را ناراضی نکند و با جبهه مقاومت علیه طالبان تماس نداشته باشد. نیاز است که ایران با جبهه مخالف طالبان ارتباط برقرار کند، تا حساب کار دست طالبان بیاید. ایران باید مطمئن شود که در حاکمیت طالبان، فارس زبانان و شیعیان در امنیت خواهند بود و فضای سرمایه‌گذاری اقتصادی ایران در افغانستان فراهم است.

ارتقا یافته جریان تکفیری است. ما شاهد پیدایش رنسانس اسلامی در منطقه غرب آسیا تا فلات قاره هستیم. افغانستان تمرینی برای رسیدن به این هدف است.

آمریکا افغانستان را ترک نکرده است و بسیاری از مناطق مهم و استراتژیک این کشور را در اختیار دارد. انگلیس عملاً امارت اسلامی طالبان را به رسمیت شناخته است. به نظر می‌رسد روسیه، چین و ایران در موضوع افغانستان و طالبان فریب خورده‌اند و پاکستان هم راه غلط را می‌رود.

با توجه به ساختار جدیدی که طالبان با عنوان امارت اسلامی در تلاش برای ایجاد آن است، اگر موفق شود، باید مرگ دموکراسی را در افغانستان اعلام کرد. هیچ شانس برای بازگشت بازماندگان دولت اشرف غنی وجود ندارد. اقدامات گروه عبدالله عبدالله در روند اقناعی مردم جوابگو نخواهد بود. چارچوب امارت اسلامی طالبان هیچ شانس را برای سایر گروه‌های افغانستان باقی نخواهد گذاشت. شیعیان محصور خواهند شد و شرایط غم‌انگیزی در آینده ایجاد می‌شود. فضای تنفسی برای زنان به شدت تنگ خواهد شد.

غرب با محوریت آمریکا در حال انجام یک برنامه ریزی بلندمدت و رقم زدن رنسانس اسلامی در منطقه و جهان اسلام است. اگر کشورهای منطقه با درک و فهم مشترک ژئوپلیتیکی درباره تحولات افغانستان برسند، می‌توانند با این جریان و برنامه مقابله کنند اما اگر به فهم مشترک نرسند، این قصه تلخ همچنان تکرار خواهد شد.

دکتر محمد حسین پاپلی یزدی:

آمریکا از افغانستان بیرون نرفته است و در مناطق استراتژیک این کشور حضور دارند. این سوال وجود دارد که چرا آمریکا از طالبان حمایت کرده و مقادیر زیادی

کرده‌های افغانستان حرکت به سمت پیشرفت با دموکراسی است. در ۲۰ سال گذشته افغانستان خیلی تحرک داشته و تلاش کرده است تا از وضعیت گذشته خارج شود.

طالبان تنها نیست و ۳۷ شاخه دارد. طالبان به دنبال ایجاد امارت اسلامی است. امارت اسلامی فرآیند سنگینی برای منطقه غرب آسیا است و این منطقه خود را برای یک پوست اندازی بزرگ آماده می‌کند. ظهور هسته پر قدرت و خشن از تکفیر و افراط‌گرایی در غرب آسیا در حال مخابره این پیام است که ژئوپلیتیک اسلامی باید خود را برای یک رنسانس آماده کند. همچنان بخشی از جهان اسلام پذیرای تفکری مثل طالبان است.

نقش ایران مشخص است. ایران در منطقه سیاست کوتاه مدت را دنبال می‌کند و در افغانستان هم همین است و یکی از ضعف‌های بزرگ این است که تفکر ایرانی در منطقه و افغانستان به سرنوشت شیعیان محدود می‌شود و این نقد جدی است و کار ایران را محدود می‌کند.

شاید یکی از دلایل تاخیر در موضع‌گیری ایران درباره تحولات افغانستان، تغییر دولت و دره گذار از دولت قبل به دولت جدید در ایران است.

امارت اسلامی و بخش قبال توجهی از قوم پشتون، هویت سیاسی طالبان هستند. گفتمان رسمی افغانستان در خیلی از مواقع فارسی محور نیست.

در سه ماه آینده، شاهد جنگ در افغانستان خواهیم بود. سرریز شدن هزاران و شاید میلیون‌ها مهاجر افغان به سوی ایران و برخی کشورهای همسایه هم اتفاق خواهد افتاد. در افغانستان، تبعیض جنسیتی در ابعاد وسیع رخ خواهد داد.

طالبان گنجشک رنگ شده به عنوان قناری داعش در افغانستان است. طالبان همان داعش در لباسی دیگر و

و طالبان عامل اسرائیل خواهد بود. انگلیس امارت اسلامی را به رسمیت شناخته است. طالبان قبلا رویکرد داخلی داشت و خشونت به خرج می داد اما طالبان امروز، رویکرد بین المللی پیدا کرده و در خدمت اهداف بین المللی قرار گرفته است. در ایران، نباید سیاست های کوتاه مدت درباره طالبان دنبال شود. اسرائیل از الان طالبان را دارد و باید روی آن فکر شود. در حال روبرو شدن با یک بحران جدید هستیم. آمریکا و اسرائیل در افغانستان حضور دارند و طالبان به عنوان جبهه ای علیه ایران خواهد بود. باید به نخبگان افغانستان تابعیت و پناهندگی دهیم و به مهاجران افغانی پناه دهیم.

اسلحه و مهمات به همراه تجهیزات و تاسیسات نظامی را برای طالبان بر جای گذاشته است؟ آیا طالبان ماموریت به هم ریختن منطقه را ندارد؟

طالبان همان طالبان چند سال گذشته است و تفکر آن تغییر نکرده است و ماموریت آن به هم ریختن منطقه است. چندین هزار نیروی هم فکر طالبان و تکفیری در شمال افغانستان ساکن هستند و از معادن طلا بهره برداری می کنند.

شاید طالبان با سلاح های غرب و آمریکا به نیروی پر قدرت منطقه تبدیل شود. طالبان یک سنگر بزرگ برای اسرائیل و آمریکا خواهد بود. اگر افغانستان به طرف آرامش برود، آنها به سمت ایجاد جبهه جدید علیه ایران خواهند رفت

نشست «طالبان و مساله دولت» برگزار شد

دبیری این نشست را دکتر روح اله اسلامی (هیات علمی علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) بر عهده داشت.

نشست تخصصی «طالبان و مساله دولت: بررسی ابعاد اجتماعی، فکری و جغرافیایی قدرت گیری طالبان» ساعت ۱۸ تا ۲۰ سه شنبه ۲ شهریور ۱۴۰۰ از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران، انجمن علمی جامعه شناسی سیاسی ایران، اندیشکده دانشگاه فردوسی مشهد، انجمن علمی دانشجویی مطالعات افغانستان دانشگاه علامه طباطبایی و انجمن علمی دانشجویی روابط بین الملل این دانشگاه به صورت مجازی برگزار شد.

در این نشست، دکتر محسن خلیلی (هیات علمی علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد...)، دکتر حسین جهان تیغ (هیات علمی دانشگاه ادیان و مذاهب)، دکتر سید هادی زرقانی (هیات علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد) و دکتر رز فضل (هیات علمی پژوهشکده فرهنگ و ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی) به ارائه دیدگاه ها و تحلیل های تخصصی خود پرداختند.

انجمن ژئوپلیتیک ایران
انجمن علمی جامعه شناسی سیاسی ایران
انجمن علمی دانشجویی مطالعات افغانستان
انجمن علمی دانشجویی روابط بین الملل این دانشگاه

طالبان و مساله دولت
بررسی ابعاد اجتماعی، فکری و جغرافیایی
قدرت گیری طالبان

دکتر رز فضل
هیات علمی پژوهشکده فرهنگ و ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی

دکتر سید هادی زرقانی
هیات علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر حسین جهان تیغ
ادیان و مذاهب

دکتر محسن خلیلی
هیات علمی علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

دبیر جلسه:
دکتر روح اله اسلامی
هیات علمی علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

لینک دسترسی به برنامه:
<https://meeting.atu.ac.ir/ch/anjoman-int>

سه شنبه ۲ شهریور ۱۴۰۰
ساعت ۱۸

نشست اوراسیا پلی به سوی تجارت جهانی (با محوریت روسیه) برگزار می‌شود

نشست اوراسیا پلی به سوی تجارت جهانی (با محوریت روسیه) در حوزه تخصصی صنایع غذایی و کشاورزی مهرماه ۱۴۰۰ با همکاری انجمن ژئوپلیتیک ایران در تهران برگزار می‌شود.

دستاوردهای مورد انتظار از این کنفرانس به شرح ذیل است: نقش توافق‌نامه اوراسیا در تسهیل تجارت جهانی؛ کسب اطلاعات بروز در زمینه تولیدات و صادرات به روسیه؛ بررسی مسائل و مراودات بانکی، گمرکی و ترانزیتی و ارائه راهکارهای عملیاتی؛ و بازاریابی بین المللی و ایجاد فرصتی برای مذاکرات تجاری و عقد قرارداد فروش کالا و خدمات.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۰۲۳۴۷۳۷۲۶ مهندس مقدم تماس حاصل فرمایید.

گزارش دومین نشست «تحولات افغانستان، ابعاد و پیامدها از منظر منافع و امنیت ملی ایران»

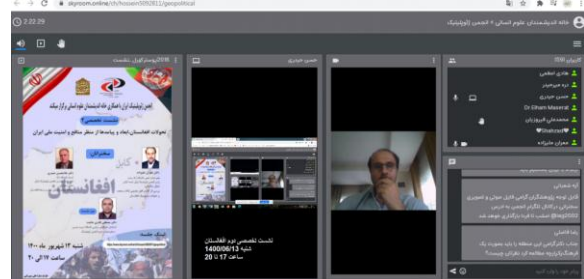
مؤسس انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «ساختار ژئواستراتژیکی جهان و مسئله افغانستان» به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. متن سخنان سخنرانان نشست به شرح ذیل است:

دکتر عمران علیزاده:

فرانسیس فوکویاما که در سال ۱۹۹۰ میلادی با ارائه نظریه پایان تاریخ، لیبرال دموکراسی را برنده تفکرات در آینده اعلام کرد، در مقاله چند روز اخیر خود در مجله اکونومیست، پایان هژمونی آمریکا در جهان را مطرح کرده است.

آمریکا پس از جنگ سرد از سه ابزار نظامی، اقتصادی و قدرت نرم برای هژمونی و سلطه بر جهان استفاده کرد. آمریکا همواره از توان نظامی برای رسیدن به اهداف خود بهره برده است. این کشور با پشتوانه اقتصاد بزرگ خود

دومین نشست علمی و تخصصی «تحولات افغانستان، ابعاد و پیامدها از منظر منافع و امنیت ملی ایران» از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی شنبه ۱۳ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۷ تا ۲۰ به صورت مجازی برگزار شد.

در این نشست، دکتر عمران علیزاده رئیس شعبه گیلان انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «بررسی اثر گذاری افول هژمونی ایالات متحده بر تحولات ژئوپلیتیک افغانستان» و دکتر غلامحسن حیدری عضو هیأت

از سال ۱۹۹۰ به دنبال ایجاد نظم نوین جهانی بوده است. سومین ابزار آمریکا برای ایجاد هژمونی، قدرت نرم این کشور یعنی ایجاد جذابیت نهادها و جامعه آمریکا برای مردم جهان بوده است.

امروز آمریکا از نظر نظامی قدرتمند است اما ابزار نظامی به تنهایی ایجاد کننده هژمونی نیست. توان نظامی امروز خاصیت ایجاد بازدارندگی را دارد و نمی‌تواند به تنهایی ایجاد هژمونی کند. آمریکای امروز نمی‌تواند از قدرت نظامی برای ایجاد سلطه استفاده کند.

اقتصاد آمریکا در حال حاضر دچار بحران است. حجم بدهی‌های این کشور بالاست و نمی‌تواند از اقتصاد خود در سیاست خارجی استفاده کند.

آمریکا با هزینه‌های زیادی که در افغانستان انجام داد، باعث ضعیف شدن قشر متوسط جامعه آمریکا شد. بخشی از جامعه آمریکا یعنی قشر متوسط متضرر شده‌اند. قدرت نرم آمریکا امروز با یک ساختار شدید دوقطبی همراه است که برنامه‌های یکدیگر را قبول ندارند. احزاب و جامعه آمریکایی دارای دو قطبی شدید است و باعث ایجاد ضعف در جامعه آمریکا شده و بر سیاست خارجی این کشور نیز تاثیر منفی داشته است. امروز مانند ۲۰ سال گذشته جامعه و نهادهای آمریکایی جذابیت ندارد. آمریکا قدرت نرم خود را از دست داده است.

سه عامل ضعف نظامی، اقتصادی و قدرت نرم آمریکا سبب شده است تا آمریکا دچار بیشترین کاهش و افول سلطه شده که در طول تاریخ بی‌سابقه است.

دو ایده برای مقابله با این افول آمریکا مطرح است؛ اول اینکه با پایان نظام تک قطبی، یک نظام دو قطبی با روسیه یا چین ایجاد شود. و یا اینکه، ایده دو قطبی سازی و تک قطبی سازی جواب نمی‌دهد و باید نظام چند قطبی در جهان با حضور و رقابت چین، اتحادیه اروپا، روسیه،

آمریکا، هند و ... حاکم شود. آمریکا در حال آماده سازی خود برای حضور در نظام چند قطبی جهانی آینده است. در ارتباط با وضعیت امروز افغانستان، اشغال‌گری آمریکا در افغانستان قرار نبود طولانی باشد اما اختلاف نظر میان روسای جمهور آمریکا سبب طولانی شدن حضور در افغانستان شد. آمریکا از افغانستان خارج شد و در آینده نیز از سوریه و عراق خارج خواهد داد.

خروج آمریکا از افغانستان یک شکست بزرگ برای ایالات متحده آمریکا است و براساس برنامه زمان‌بندی از قبل تعیین شده نیست. بعد از خروج آمریکا از افغانستان باید این خلاء قدرت را پر می‌کردند اما امروز رفع این خلاء برای آمریکا وجود ندارد. محیط افغانستان با وضعیت خروج از ویتنام متفاوت است. خلاء قدرت در افغانستان باید با بر سر کار آمدن دولتی رفع می‌شد که خواست ملت افغانستان باشد اما در این کشور ملت به معنای واقعی که یک دولت را ایجاد کند، وجود ندارد. در حالی که در ویتنام ملت منسجم وجود داشت و بعداً این ملت توانست یک دولت بسازد.

افغانستان در طول تاریخ براساس ایده‌های قومیتی اداره شده است. آمریکایی‌ها می‌خواستند ملتی با تفکر و فرهنگ آمریکایی در افغانستان ایجاد کنند اما موفق نشدند. ملت افغانستان تبدیل به ملتی با ایده و فرهنگ آمریکایی نشد. الان آمریکا جاذبه‌ای برای جهان خصوصاً در میان مسلمانان ندارد. امروز در افغانستان مقابله مردمی با طالبان پررنگ نیست.

طالبان اولین بار توسط غربی‌ها، با پول عربستان سعودی و حمایت پاکستان برای مقابله با اتحاد جماهیر شوروی ایجاد شد. بزرگترین اشتباه طالبان حمایت از القاعده بود. اگر این خطا را نمی‌کرد، شاید زمینه اشغال افغانستان فراهم نمی‌شد.

باید اجرایی شود تا حقایق ایران تعلق گیرد. اگر ایران در افغانستان اقتدار نداشته باشد، حقایق به ایران داده نخواهد شد. باید طرف ایران در افغانستان یک دولت مقتدر باشد که دادن حقایق را حق ایران بداند و معتقد باشد اگر این کار را نکنند، ایران برای آن مشکل ایجاد می‌کند.

نفوذ ایران در افغانستان نسبت به ۲۰ سال گذشته کم شده است. ایران باید در این کشور نفوذ نظامی، اقتصادی و فرهنگی را افزایش دهد و این در شرایطی رخ می‌دهد که افغانستان ثبات داشته باشد. احمد مسعود در حال ناامن سازی افغانستان است و موج مهاجرت‌ها، ناامنی‌های مرزی با ایران و قفل شدن دور زدن تحریم‌ها را افزایش خواهد داد و این خطرناک است.

ایران پیوند ایدئولوژیک با طالبان افغانستان ندارد. در ارتباط با افغانستان دو ایده را مطرح می‌کنم: اول اینکه می‌توان از طالبان به عنوان یک واکسن آزمایشی برای مقابله با غرب و تروریسم داعش در منطقه و در مرزهای ایران برای ایجاد امنیت استفاده کرد. البته طالبان از نظر ساختار تغییر نکرده اما تغییر رفتار آن‌ها می‌تواند مورد آزمایش قرار گیرد. ایده دوم نیز این است که این روزها خیلی‌ها مطالبه حمایت ایران از احمد مسعود در مقابل با طالبان به دلیل فارس زبان و شیعه بودن دارند؛ اگر بحران افغانستان را فرصت بدانیم نیاز است تا شمار زیادی از فارس زبانان شیعه یا شیعیان غیر فارس زبان را در ایران بپذیریم تا هم به آن‌ها کمک شود و هم در راستای اهداف جمعیتی ایران و همچنین از ظرفیت‌های مالی، سن و تحصیلات آن‌ها بهره‌گیری انجام شود.

در خارج از فضای جغرافیایی ایران هیچ عاملی تهدید یا فرصت مطلق نیست. طالبان تهدید مطلق نیست. سطح قدرت ایران نسبت به ۲۰ سال پیش که افغانستان اشغال شد، بسیار متفاوت و بالاتر است و یکی از عوامل مهم در

حاصل سیطره آمریکا بر افغانستان ایجاد دولت ضعیف و فاسد در این کشور بود که آمریکا نقش مهمی در شکل‌گیری آن داشت.

خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان کاملاً به نفع و در چارچوب منافع ایران و نتیجه افول هژمونی آمریکا و حاصل تحولات افغانستان و اثرگذاری طالبان است. اخراج آمریکا برای ایران برگه برنده است. در چند سال گذشته پس از اشغال افغانستان توسط آمریکا، تنها طالبان علیه اشغال‌گری ایالات متحده آمریکا بوده است و سایر گروه‌ها این گونه نبوده‌اند. احمد مسعود که الان در پنجشیر در مقابل طالبان ایستادگی می‌کند، در چند سال گذشته واکنشی علیه اشغال‌گری آمریکا نداشته است.

باید در افغانستان یک حکومت غیر وابسته به غرب بر سر کار بیاید. فلاکت امروز افغانستان حاصل عملکرد آمریکا و غرب است و ایران باید کمک کند تا دولت غیر وابسته به غرب بر سر کار آید. البته منظور صرفاً طالبان نیست. در افغانستان امروز، طالبان قدرتمندترین نیروی جهادی است و عقل حکم می‌کند که ایران آن‌ها را از یک دشمن بالقوه به دشمن بالفعل تبدیل نکند و اقداماتی انجام نشود که باعث حساسیت طالبان شود. ایران ضمن حمایت از همه گروه‌های که افغانستان به دنبال ثبات هستند، باید طالبان را به رسمیت بشناسد.

ایران در افغانستان دارای منافع است و این منافع زمانی بدست می‌آید که با شرکای استراتژیک خود یعنی روسیه و چین هماهنگ عمل کند. ایران در پی دور زدن تحریم‌ها و کسب منافع اقتصادی است، افغانستان یکی از کشورهایی است که دیپلماسی اقتصادی ایران در آن باید فعال باشد تا بتواند بخشی از تحریم‌ها را دور بزند.

احیای قرارداد ۱۳۵۱ درباره حقایق هیرمند مسئله مهمی است. این قرارداد بر روی کاغذ برای ایران آب نمی‌آورد و

دارای تنوع جمعیتی و قومی است و این باعث می‌شود تا اختلافات تداوم داشته باشد و مانع ایجاد نظام سیاسی متشکل و منسجم شود. طالبان توان و مهارت ایجاد حکومت منسجم را ندارد.

خلاء آمریکا در افغانستان، زمینه را برای درگیری‌های درونی در این کشور فراهم خواهد کرد. هر یک از اقوام با کشورهای مجاور می‌توانند همراه شوند و این باعث اختلاف می‌شود. این خلاء ژئوپلیتیکی به ایران آسیب خواهد زد که یکی از اهداف آمریکا همین است.

آمریکا در ۲۰ سال گذشته در افغانستان آسیب زیادی ندیده است و به بخشی از اهداف ژئواستراتژیک خود دست پیدا کرد. آمریکا در این بازه زمانی توانست با حضور در افغانستان، در منطقه هارتلند گذشته و در مرزهای چین و روسیه نفوذ کند.

ایران باید نگرش مقتدرانه‌تری نسبت به موضوع افغانستان داشته باشد. خروج آمریکا از افغانستان باعث بی‌ثباتی در منطقه خواهد شد.

آمریکا استفاده‌های خود را از افغانستان برده است. از معادن و منابع این کشور استفاده کرده است. از نظر اقتصادی زیان ندید و بخش زیادی از سرمایه‌های داخلی خود را از این طریق تقویت کرد. اساس قدرت جهانی یک کشور بر پایه قدرت نظامی آن است که رابطه تنگاتنگی با قدرت اقتصادی آن دارد. آمریکا این مشکلات را در افغانستان نداشت.

تغییر بازیگری ایران است. واکسن طالبان برای افغانستان امروز نیاز است. پاکستان با چین همراه است و در افغانستان کارهایی را انجام می‌دهد که چین می‌خواهد.

دکتر غلامحسین حیدری:

دانش و هنر ژئواستراتژی تحت تاثیر شرایط روز، تکنولوژی، وضعیت سیاسی و ... در حال تغییر است. عوامل مختلفی برای خروج آمریکا از افغانستان بعد از ۲۰ سال مانند عدم موفقیت آمریکا در مدرنیزاسیون ملت افغانستان، صرف هزینه‌های زیاد در افغانستان، تأثیرگذاری سیاست‌های داخلی در آمریکا و ... ذکر شده است. اما آنچه مسلم است این است که عقب نشینی آمریکا از افغانستان، یک حرکت تاکتیکی است و آمریکا اهداف ژئواستراتژیک خود را حفظ کرده و فقط شکل آن تغییر کرده است. این برای آمریکا شکست نیست بلکه یک تغییر تاکتیک است.

افغانستان کشوری محصور در خشکی و بدون دسترسی به آب‌های آزاد است و در منطقه کوهستانی واقع شده است. این کشور در مرز چین، روسیه و ایران به عنوان رقبای ایالات متحده آمریکا قرار گرفته است. تحولات کنونی افغانستان در زمانی در حال رخ دادن است که منطقه با بحران‌هایی مواجه است. با عقب نشینی آمریکا از افغانستان یک خلاء ژئوپلیتیکی ایجاد شده و این باعث رقابت بازیگران برای حضور در افغانستان می‌شود.

تداوم دولت طالبان در افغانستان بعید است. چون در میان طالبان اختلافات داخلی وجود دارد و افغانستان نیز

گزارش سومین نشست تخصصی افغانستان با موضوع «زنان و طالبان»

طباطبایی و موسسه مطالعات و تحقیقات زنان دوشنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۶ تا ۱۷:۳۰ به صورت مجازی برگزار شد.

نشست علمی «زنان و طالبان» از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری انجمن علمی جامعه شناسی سیاسی ایران و انجمن دانشجویی روابط بین‌الملل دانشگاه علامه

سلب آزادی از زنان توسط طالبان، بحث مهمی است. طالبان برای جلوگیری از استقلال زن و سلطه بر آنها ناچار است تا این دیدگاه‌ها را داشته باشند و خروج از این دیدگاه‌ها یعنی اینکه طالبان از تفکر خود دست بردارد. طالبان از روزی که بر سر کار آمده، تنها وعده داده است و بعد از تشکیل کابینه نیز رویکرد و موضع مشخصی درباره زنان ندارند. هنوز نگاه زن ستیزانه در طالبان وجود دارد. طالبان مبناهایی درباره زنان دارند و تا زمانی که از این مبنها دست نکشند، نمی‌توان امیدوار به طالبان و خوش بین به آینده بود.

چند سوال اساسی وجود دارد که طالبان باید به آنها پاسخ دهند: ۱- آیا تفسیر و قرائت رادیکال طالبان درباره زنان قابل تغییر است یا خیر؟ ۲- اگر قرار باشد زنان دختران در جامعه افغانستان مشارکت سیاسی و اجتماعی داشته باشند، چه حد و حدودی برای آن توسط طالبان وجود دارد؟ ۳- در ارتباط با نوع پوشش، آیا پوشش‌های اسلامی قبلی که زنان داشته‌اند مناسب نبوده که الان طالبان در پی اجرای پوشش جدید از نوع عربی است؟ ۴- چه حدی برای تحصیل زنان وجود دارد؟ و وضعیت تحصیل زنان در دوره طالبان چگونه باید باشد؟ اینها سوالات جدی هستند که طالبان باید به آنها پاسخ دهند. طالبان باید حد تحصیل زنان را شفاف کند. برخی اعضای طالبان می‌گویند که مدرک تحصیلی حتی در حد کارشناسی ارشد و دکتری برای آنها اهمیت ندارد. این زیر سوال بردن تحصیل به طور کلی برای مردان و زنان و همچنین به صورت اختصاصی برای زنان است.

دکتر حوریه بیانی:

مطالبات زنان افغانستانی متأثر از فضای سیاسی حاکم بر این کشور است. در ۲۰ سال گذشته شرایطی برای زنان در افغانستان ایجاد شد و الان در شرایط جدید از طالبان

در این نشست، دکتر خدیجه جعفری، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه زنان از کشور افغانستان و دکتر حوریه بیانی، پژوهشگر مسائل زنان، مسئول نهاد مدنی (جامعه زنان مهاجر) و کنشگر اجتماعی از کشور افغانستان به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. متن کامل سخنان سخنرانان به شرح ذیل است:

دکتر خدیجه جعفری:

ظهور مجدد طالبان برای بسیاری از مردم از جمله زنان افغانستان غیرمنتظره بود. طالبان مواضع نامشخص و غیرشفافی درباره حقوق زنان دارند و نمونه‌های مختلفی برای ذکر مثال وجود دارد. زمانی که اسامی کابینه طالبان اعلام شد، مواضع طالبان درباره زنان مشخص نشد در حالی که قبلاً وعده داده بودند که با مشخص شدن کابینه، مواضع آنها درباره زنان مشخص می‌شود. پس از اعلام کابینه، حتی یک زن هم در کابینه وجود ندارد و وزارت زنان هم که قبلاً در کابینه وجود داشت، با وزارت امر به معروف و نهی از منکر جایگزین شد.

مسئله دیگر این است که حضور زنان در عرصه‌های ورزشی مشخص نیست و در این زمینه ابهام وجود دارد. طالبان معتقد است که ورزش زنان اولویت آنها نیست. درباره ادامه تحصیل زنان نیز اعلام می‌کنند که موافق ادامه تحصیل هستند اما بحث جداسازی آنها و تفکیک جنسیتی مطرح است. ممنوعیت اشتغال زنان و عدم حضور آنها بر سر کار نیز یک مسئله است که فعلاً فقط مردها اجازه حضور بر سر کار دارند و اعلام نمی‌کنند که چه زمانی زنان باید بر سر کار حاضر شوند.

در حال حاضر و در شرایط فعلی تبعیض جنسیتی نسبت به زنان وجود دارد و در دوره طالبان نیز وضعیت نامشخص است که چه اتفاقی قرار است، رخ دهد. مسائلی درباره پوشش زنان مطرح است. مسئله این است که زنان در افغانستان حق زندگی، کار و فعالیت اجتماعی داشته باشند. نباید تحصیل زنان دچار محدودیت شود و طالبان در این بخش محدودیت ایجاد کرده است.

طالبان باید به عنوان یک گروه سیاسی در جامعه حضور داشته باشد اما تفکر بنیادگرایی آن نباید بر کل سرزمین و کشور افغانستان حاکم شود.

در میان زنان افغانستان دو حس ترس و خشم حاکم شده است. باید از زنان حمایت اجتماعی و طرحی ریخته شده و از هر ظرفیتی استفاده شود تا خشونت‌ها به پایان برسد. ما با تفکر طالبان مشکل نداریم اما زمانی که برای زنان محدودیت ایجاد کند، دچار مشکل می‌شویم. ما اهرم فشار فیزیکی و تسلیحاتی علیه طالبان نداریم اما باید از ظرفیت‌های بین‌المللی، دوستان خارجی و هم زبان و... استفاده کرده و با رسیدن به اشتراکات، بخشی از مشکل را حل کنیم.

طالبان را نمی‌شود با وعده‌ها قضاوت کرد. باید در عمل عملکرد طالبان را بسنجیم. به ما حق ترسیدن، خشم و نگرانی از آینده را بدهید.

مطالبه داریم. زنان باید در مسئولیت‌های بالای سیاسی حضور داشته باشند، امکان ادامه تحصیل آن‌ها در تحصیلات عالی فراهم باشند. قوانین حمایتی از زنان ادامه داشته باشد.

در ۲۰ سال گذشته شاهد بهبود در وضعیت زنان بوده‌ایم اما کمبودهایی نیز در این زمینه وجود دارد. در این مدت گفتمان فراگیر و آرمان مشترکی در زنان افغانستان شکل نگرفت و در شرایط قومی و زبانی این کشور فعالیت‌های زنان نتوانست گفتمان فراگیر ایجاد کنند.

پتانسیل زنان در گذشته صرف فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شد اما مسئله‌ای که با وجود شعارهای حقوق بشری کمتر توجه قرار گرفت و انتظارات را برآورده نکرد، حل مسائل آن‌ها و طرح ایده برای رفع مشکلات بود.

در مسائل سیاسی، زنان افغانستان توانستند در فعالیت‌های سیاسی و در انتخابات حضور داشته باشند اما این حضور و فعالیت‌ها محدود بود.

در ۲۰ سال گذشته اولویت‌های زنان عوض شد و شرایطی ایجاد شد که قوانین با عرف جامعه درباره زنان متفاوت بود. تعارض میان قوانین و عرف به وجود آمد. مسائل فرهنگی درباره زنان مطرح بود که با شرایط عرف جامعه سازگار نبود.

نشست علمی «راهبرد بحران زدایی در افغانستان»؛

پیشنهاد راهبردی دکتر حافظ نیا برای پایان بحران در افغانستان و تحقق صلح در این کشور

مجازی برگزار شد. در این نشست، دکتر محمدرضا حافظ نیا، استاد جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس و رئیس اسبق انجمن ژئوپلیتیک ایران به بیان دیدگاه‌های علمی و تخصصی خود پرداخت.

نشست علمی و تخصصی «راهبرد بحران زدایی در افغانستان» از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری انجمن علمی جغرافیا دانشگاه شهید بهشتی سه شنبه ۲۳ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۷:۳۰ تا ۱۹:۳۰ به صورت

ایثار ملی، مشارکت در ارزش‌های هویت ملی و نظایر آن در شکل دادن به وزن ژئوپلیتیکی آن‌ها تاثیرگذار هستند. هر چه وزن ژئوپلیتیکی بالاتر باشد، شانس و فرصت نقش آفرینی سیاسی در کنترل منابع و فرایندهای سیاسی کشور بیشتر است.

سناریوهای محتمل مدیریت سیاسی فضا در کشورها

در کشورهای با ملت نسبتاً یکپارچه معمولاً سیستم تک ساخت سیاسی شکل می‌گیرد. در کشورهای با ترکیبات انسانی - فضایی نسبتاً متوازن، سیستم مرکب سیاسی از نوع فدرال و یا خودمختار و یا شبیه به آن ایجاد می‌شود.

در هر یک از حالات مزبور معمولاً الگوی مدیریت سیاسی فضا با چالش‌های سیاسی کمتری روبرو می‌شود، ولی در کشورهایی که دارای ترکیبات نسبتاً متوازن جغرافیایی و یا انسانی - فضایی هستند، سیستم تک ساخت به ویژه از نوع متمرکز آن با چالش‌های سیاسی سختی روبرو می‌شود. در این کشورها بروز یکی از حالات زیر محتمل است:

۱. حاکمیت گروه با اکثریت نسبی، همراه با دیکتاتوری و سرکوب خشن سایرین برای کنترل قدرت در کشور؛
۲. تجزیه و فروپاشی کشور؛
۳. تداوم و بازساخت مکرر بحران و منازعه در کشور به دلیل توازن نسبی قوا و ناتوانی یک گروه برای سلطه بر دیگران؛
۴. ایجاد چتر فراگیر ملی و فراسازهای انسانی درون ملی مانند اختراع ایدئولوژی و اندیشه سیاسی، شخصیت سازی کاریزماتیک، آرمان و ارزش

انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری انجمن علمی جغرافیای دانشگاه شهید بهشتی برگزار میکند

نشست تخصصی

راهنمای بحران زدایی در افغانستان

سخنران

دکتر محمدرضا حافظ نیا
استاد تمام جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

سه شنبه ۲۳ شهریورماه ۱۴۰۰
ساعت ۱۷:۳۰ الی ۱۹:۳۰
اتاق مراسم دانشکده علوم زمین

<http://194.225.24.96/marasem-zamin>

دکتر مصطفی قادری حاجت
استاد بازر جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

متن سخنرانی ایشان به شرح ذیل است:

کشورهای جهان را به طور کلی می‌توان به دو گروه ذیل تقسیم کرد: ۱- کشورهای دارای ملت نسبتاً یکپارچه و با اکثریت قابل توجه در ترکیب ملی؛ و ۲ - کشورهای دارای ملت مرکب و متشکل از سازه‌های انسانی زیر نسبت ۵۰ درصد.

نقش آفرینی سیاسی سازه‌های انسانی متنوع در ترکیب ملی کشورها منحصراً تابع نسبت جمعیت آنها نیست بلکه تابع وزن ژئوپلیتیکی آن در بین سازه‌های درون ملی نیز هست. تعداد جمعیت یکی از عوامل تشکیل دهنده وزن ژئوپلیتیکی است.

عوامل دیگری نظیر موقعیت جغرافیایی، ریشه تاریخی، وضعیت جغرافیایی در کشور، میزان کنترل بر منابع و ارزش‌های ملی، سطح توسعه یافتگی، تجربه و ورزیدگی نقش آفرینی سیاسی در کشور، کارکردهای موثر ملی،

در سال ۱۹۱۹ میلادی استقلال کشور خود را از انگلستان اعلام کنند.

ویژگی‌های ژئوپلیتیکی افغانستان

۱. برخورداری از موقعیت گذرگاهی و حائل بین آسیای جنوبی و آسیای مرکزی و اوراسیا؛
۲. میدا و مسیر تهاجمات تاریخی به شبه قاره هند و تاسیس حکومت در آن؛
۳. تلاقی گاه قلمروهای فرهنگی و تمدنی ایرانی، هندی، بودایی و تورانی؛
۴. داشتن موقعیت بری و محصور در خشکی و محتاج ترانزیت از خاک ایران و پاکستان؛
۵. فضای رقابتی و سلطه بازیگران قدرت: ایران، انگلستان، روسیه، آمریکا، هند و پاکستان؛
۶. سیطره الگوهای فرهنگ سنتی به دلیل توپوگرافی پیچیده و انزوای جغرافیایی و بری بودن؛
۷. ساختار توپوگرافیک واگرا و گسیخته به عنوان چارچوب فضایی شکل‌گیری سازه‌های متنوع انسانی؛
۸. برخورداری از پتانسیل جنگ‌های پارتیزانی و ستیزه جویانه به دلیل ساختار توپوگرافی پیچیده؛
۹. برخورداری از سازه انسانی ملت مرکب از پشتون، تاجیک، هزاره، ازبک، بلوچ و غیره؛
۱۰. برخورداری از ساختار ترکیبی دینی و مذهبی سنتی شیعه، هندو، سیک و غیره؛
۱۱. داشتن میراث باستانی تمدنی به ویژه ایرانی و بودایی؛
۱۲. برخورداری از اقتصاد عقب مانده و در حال توسعه زمین پایه و عمدتاً کشاورزی و دامی؛

مشترک ملی، تهدید مشترک، نامگذاری کشور و یا ترکیبی از آنها برای اطاعت پذیری؛

۵. بروز عقلانیت سیاسی و ژئوپلیتیکی و ایجاد سیستم سیاسی فضایی تفاهمی در شکل فدراتیو در کشور. به طوری که فرآیند همزیستی مسالمت آمیز سازه‌های انسانی درون ملی جایگزینی فرآیند رقابت و سلطه‌گری و تداوم بحران در کشور شود. از این طریق هم موجودیت و تمامیت کشور حفظ می‌شود و هم اجزای نسبتاً متوازن ملت در وضعیت همزیستی مسالمت آمیز زندگی نموده و بحرانهای داخلی کاهش یافته یا از بین می‌روند.

ویژگی‌های عمومی کشور افغانستان

کشور افغانستان با عنوان رسمی جمهوری اسلامی افغانستان، با ۶۵۲۰۲۲۵ کیلومتر مربع مساحت در شرق ایران، غرب و شمال پاکستان، جنوب کشورهای ترکمنستان، ازبکستان و تاجیکستان و نیز در غرب چین قرار گرفته است. اسلام دین رسمی و فارسی دری و پشتو زبان‌های رسمی این کشور است. استمرار چهار دهه جنگ داخلی، افغانستان را به یکی از کشورهای ناامن، متشنج، خطرناک و فقیر دنیا تبدیل کرده است. افغانستان کنونی بخشی از فلات ایران و نیز قلمرو تمدن و فرهنگ ایرانی و نیز بخشی از سرزمین ایران در دوران باستان محسوب می‌شد. تاریخ سیاسی کشور و حکومت در افغانستان با سلسله درانی از قرن ۱۸ میلادی (۱۷۴۷م) آغاز شد. در سال ۱۷۷۶ میلادی کابل به عنوان پایتخت این کشور تعیین گردید. در اواخر قرن نوزدهم، افغانستان به یک کشور حائل بین روسیه و انگلستان تبدیل شد ولی نهایتاً به اشغال انگلستان در آمد. افغان‌ها در جنگ‌های متعدد با انگلستان توانستند

راهبرد بحران زدایی در افغانستان

با توجه به سرشت و ماهیت جغرافیای سیاسی افغانستان به عنوان کشوری با ترکیبات نسبتاً متوازن فضایی، انسانی و سیاسی که از وزن ژئوپلیتیکی موثر نیز برخوردارند، راهبرد سیاسی فضایی زیر برای صلح، سعادت، آرامش و پیشرفت ملت افغانستان پیشنهاد می‌شود:

- ✓ برقراری سیستم سیاسی - فضایی فدراتیو و تشکیل نظام سیاسی فدرال در افغانستان با تاسیس حداقل ۶ یا ۷ ایالت منطبق بر قلمروهای سازه‌های انسانی - فضایی مربوطه؛
- ✓ سپردن همه امور و مقدرات اکوسیستم جغرافیایی سازه‌های انسانی - فضایی فروملی و منطقه ای به شهروندان مربوطه. به عبارتی سپردن امور ناحیه ای به طور گسترده و حداکثری به دولت ایالتی برخاسته از متن فضای جغرافیایی آن؛
- ✓ سپردن امور مشترک ملی کشور به حکومت مرکزی فدرال در شکل حداقلی؛
- ✓ تدوین قانون اساسی فدراتیو برای افغانستان با تفکیک دقیق وظایف و اختیارات دولت‌های ایالتی و حکومت مرکزی فدرال و با مشارکت معنی دار دولت‌های ایالتی؛
- ✓ مسئولیت پذیری حکومت مرکزی فدرال در تنظیم روابط ایالت‌ها و نیز روابط خارجی کشور بر پایه حسن نیت و توسعه همکاری‌های دو و یا چندجانبه؛
- ✓ اعلام بی‌طرفی استراتژیک برای کاهش زمینه مداخلات منطقه‌ای و بین‌المللی در امور داخلی افغانستان.

۱۳. برخورداری از پتانسیل اقتصاد غیر رسمی تولید و تجارت مواد مخدر در جهان؛
۱۴. دارا بودن شرایط گسترش فضایی برون کشوری سازه‌های انسانی فرو ملی به کشورهای همسایه؛
۱۵. ابتدای نقش آفرینی و قدرت سیاسی در افغانستان بر زیرساخت فضایی اجتماعی فرهنگی بازیگران؛
۱۶. سلطه پشتون‌ها بر مقدرات کشور به دلیل وزن ژئوپلیتیکی برتر بین سازه‌های انسانی؛
۱۷. کانون تولید و انتقال بحران به فضاها و کشورهای پیرامونی به دلیل فقر، ناامنی و ستیز؛
۱۸. ناپایداری سیاسی ائتلاف‌ها و اتحادهای سیاسی و داشتن پتانسیل شکنندگی و فروپاشی؛
۱۹. تاثیر پذیری شدید اندیشه و کنش سیاسی بازیگران از الگوها و ساختارهای مذهبی و سنتی؛
۲۰. ضعف ایدئولوژی و اندیشه سیاسی و هویت ملی فراگیر و غلبه حس محلی‌گرایی و فرد سالاری در کشور؛
۲۱. تاثیر پذیری بازیگران سیاسی افغان از الگوی رقابت ژئوپلیتیکی بازیگران منطقه ای و جهانی؛
۲۲. ورود افغانستان به چرخه رقابت ژئوپلیتیکی جنوب آسیا به دلیل اختلافات مرزی با پاکستان و غیر آن؛
۲۳. وابستگی هیدروپلیتیک ایران به افغانستان به دلیل دارا بودن سرچشمه‌های رودخانه‌های ورودی شرق ایران.

مشارکت انجمن ژئوپلیتیک در سلسله نشست‌های ساعت ۲۱ به وقت جغرافیا

در این نشست علمی، دکتر وحید کیانی، عضو هیئت علمی دانشگاه بیرجند با موضوع «تاثیر تحولات سیاسی اخیر افغانستان بر ایران» و دکتر سید محمدتقی رئیس السادات، دبیر انجمن ژئوپلیتیک ایران با موضوع «موضوع: نقش بنیادگرایی دینی در شبه قاره هند در ظهور طالبان و تاثیر ژئوپلیتیک مقاومت در مقابله با طالبان» به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند.

دبیر این نشست مهدی پورآذین، دبیر روابط عمومی اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی جغرافیا بود و نشست به صورت مجازی از طریق صفحه اینستاگرام این اتحادیه به آدرس:

https://instagram.com/geographyunion_ofstuden

[ts?igsh](https://t.me/ts?igsh) برگزار شد.

نشست‌های ساعت ۲۱ به وقت جغرافیا با موضوع تحولات افغانستان ساعت ۲۱ تا ۲۲:۳۰ یکشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۰ از سوی اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی علوم جغرافیایی ایران با همکاری انجمن ژئوپلیتیک ایران و انجمن علمی جغرافیای دانشگاه بیرجند برگزار شد.

اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی علوم جغرافیایی ایران برگزار می‌کند

نقش بنیادگرایی دینی در شبه قاره هند در ظهور طالبان و تاثیر ژئوپلیتیک مقاومت در مقابله با طالبان
تاثیر تحولات سیاسی اخیر افغانستان بر ایران

ساعت ۲۱ به وقت جغرافیا

زمان: ۱۴۰۰/۰۶/۲۸
ساعت: ۲۱:۰۰

میهمان: دکتر وحید کیانی
هیئت علمی دانشگاه بیرجند

میهمان: دکتر سید محمدتقی
رئیس السادات
دبیر انجمن ژئوپلیتیک ایران

میزبان: مهدی پورآذین دبیر روابط عمومی اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی جغرافیا

بخش زنده از پیج @geographyunion_ofstudents

گزارش پنجمین نشست تخصصی افغانستان با موضوع «جوانان افغان و طالبان»

انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار میکند:

نشست تخصصی ۵

جوانان افغان و قدرت‌گیری مجدد طالبان

مهمان: مرزبان حسینی
دانشجوی دکتری علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه مشهد

مهمان: دکتر بهمن عزب زاده
دانش آموخته دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

مهمان: جواد امیری
دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی، استاد دانشگاه در هرات

مهمان: وکیل احمد تیموری
دانش آموخته کارشناسی ارشد جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی

مهمان: دکتر مصطفی نادری حاجت
استاد بر جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس
عضو هیئت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

سه شنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۰ ساعت ۱۸ الی ۲۰

لینک نشست:

<https://www.skyroom.online/ch/hossain5092811/geopolitical>

نشست علمی «جوانان افغان و قدرت‌گیری مجدد طالبان» از سوی انجمن ژئوپلیتیک ایران با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی سه شنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۰ از ساعت ۱۸ تا ۲۰:۳۰ به صورت مجازی برگزار شد.

در این نشست، دکتر محسن عزیز زاده دانش‌آموخته دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس، مرضیه حسینی دانشجوی دکتری علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه شهید بهشتی، جواد امیری دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی، استاد دانشگاه در هرات و محمدعلی جعفری دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس، عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران و عضو پژوهشکده مطالعات استراتژیک خاورمیانه دیدگاه‌های خود را مطرح کردند.

دنیا، دنیای جنگ و رقابت بین کشورها و سیاستمداران است و باید صلح را ایجاد کرد. افغانستان با کمک مردم و نخبگان این کشور در نهایت به صلح خواهد رسید و نقش بانوان و جوانان در این مسیر خیلی برجسته است.

در ادامه **مرضیه حسینی**، دانشجوی دکتری علوم سیاسی و روابط بین الملل دانشگاه شهید بهشتی افزود: من سابقه کار در دولت افغانستان داشته‌ام و سقوط دولت این کشور در کابل را از نزدیک دیدم. حضور ۲۰ ساله آمریکا در افغانستان با توجیه دکترین مسئولیت و حمایت ایجاد شد و سازمان ملل متحد به این کشور اجازه داد تا افغانستان را بازسازی کند. دموکراسی و دولت سازی به عنوان اهداف حضور در افغانستان اعلام شد اما بعداً توسط بایدن، رئیس جمهور آمریکا انکار شد.

آمریکا در افغانستان حضور نظامی، اقتصادی، سیاسی و... داشت و مبالغه هنگفتی را هزینه کرد. هزینه‌های آمریکا و سازمان ملل در افغانستان برای این کشور در بخش‌هایی مناسب بود. شرایط اقتصادی و اجتماعی مردم افغانستان در دوره قبلی حاکمیت طالبان بر افغانستان شرایط نامناسبی بود و فضای تاریکی ایجاد کرد. در ۲۰ سال حضور آمریکا در افغانستان، از نظر اقتصادی وضعیت با رشد همراه شد. البته این رشد کاذب بود. از نظر اقتصادی و کارآفرینی و معیشت شرایط تغییر کرد اما حاصل این ۲۰ سال با هزینه‌های زیاد، قرار گرفتن اکثریت مردم افغانستان زیر خط فقر مطلق است. از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۲۰ در سال‌هایی اقتصاد افغانستان با رشد مواجه شد اما در ادامه این وضعیت با تنزل همراه شد. دولت حامد کرزای و عبدالله عبدالله ضعیف بود و با فساد همراه بودند و عده کمی از مردم بهبود در وضعیت زندگی را تجربه کردند.

دکتر محسن عزیز زاده طسوج، دانش آموخته دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس گفت: توافق پنهانی میان آمریکا و طالبان یک اتفاق مهم است. چین با تمام توان در حال برقراری ارتباط با طالبان است. عربستان سعودی در حال کمک به گروه‌های افراطی است و برای آموزش آن‌ها هزینه می‌کند. بازیگران اصلی منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیرگذار در تحولات افغانستان، کشورهای پاکستان، چین، روسیه، هند، انگلستان و ایران هستند. بازیگردان اصلی تحولات کنونی افغانستان نیز پاکستان است.

منابع مالی طالبان موضوع مهمی است و در این زمینه، تولید و ترانزیت مواد مخدر و در ادامه استخراج و صادرات مواد معدنی افغانستان توسط چین با چراغ سبز طالبان محتمل است.

طالبان امروز تفاوتی با گذشته ندارد اما امروز با احتیاط بیشتر عمل می‌کند. جنبش طالبان در حمایت وفاداری هزاران پشتون است که منابع و افراد را برای دستیابی به اهداف سیاسی به کار می‌گیرد. موضوع افغانستان راه حل نظامی ندارد و الان در حال حرکت به سوی بحران‌تر شدن است.

مردم افغانستان از جنگ خسته هستند و با توجه به آزادی‌هایی که در ۲۰ سال اخیر برای زنان و جوانان ایجاد شده است، مطالبات از طالبان زیاد است.

رسانه‌ها تصویرسازی می‌کنند که با واقعیت فاصله دارد. در سال ۱۹۹۳ میلادی آمریکا یک تصویر از افغانستان ارائه می‌کرد اما امروز تصویر دیگری را از این کشور نشان می‌دهد. در طول سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۰ میلادی تصویرسازی آمریکا از افغانستان تصویر جنگ و شرایط غیر صلح بود.

بخش دیگری از نشست با تشریح سیر تاریخی درباره نقش جوانان و حکومت‌های مختلف در افغانستان و جنبش‌های فعال در این کشور در طول دوره‌های تاریخی گفت: عدالت اقتصادی و عدالت سیاسی در چند سال گذشته و در طول دوره‌های تاریخی در افغانستان محقق نشد. بخشی از این موضوع به دلیل بر سر کار بودن دولت‌ها و اقدامات آن‌ها بوده است. جنبش‌ها در افغانستان را نخبگان رهبری کرده‌اند و این باعث ایجاد اعتراض جمعی شده است. جوانان در هر کشوری پیشرو هستند. هیچ نظامی در افغانستان نتوانسته است چشم خود را بر روی جوانان ببندد. در تاریخ کشور افغانستان هیچ وقت مردم با تحمیل و اجبار شرایطی را نپذیرفته اند. افغانستان تاکنون سه موج مهاجرت را تجربه کرده است و احتمالاً در شرایط جدید، موج چهارمی هم شکل خواهد گرفت.

در پایان، **جواد امیری**، دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی، استاد دانشگاه در هرات عنوان کرد: افغانستان باید دارای فضای سیاسی آزاد و تعامل مثبت با جهان باشد. هویت طلبی، پویایی و حرکت در میان مردم آن حاکم باشد. ابعاد توسعه در افغانستان باید براساس ساختار نظام مند و قدرت مورد پذیرش انسان امروزی باشد. شرایط جدید باید در تضاد با خواسته‌های جوانان نباشد و عدالت برقرار شود.

مردم افغانستان جامعه پذیر هستند و می‌توانند در کنار هم متحد باشند اما طالبان با سیاست‌های اعلامی خود توانسته‌اند تنها بخشی از نگرانی‌ها را رفع کنند. وضعیت سیاست‌های آن‌ها هنوز مبهم است. پایه مشروعیتی طالبان مشخص نیست و دچار ابهام است. هنوز نوع نظام مدنظر طالبان نامشخص است. طالبان اگر به سمت سازماندهی فضای سیاسی هستند باید یک الگوی توسعه

هزینه آمریکا در افغانستان در طول ۲۰ سال گذشته بیش از ۲ تریلیون دلار بود اما از این هزینه‌ها استفاده نشد. معادن افغانستان در طول ۲۰ سال ظرفیت استخراج نداشت. چین تلاش کرد استخراج کند اما نتوانست. در ازای هزینه‌های انجام شده، آمریکا نتوانست از معادن استفاده کند. بعد از ۲۰ سال، تغییر در شرایط ژئوپلیتیکی افغانستان سبب شد تا آمریکا از افغانستان خارج شود. آمریکا هزینه کرد اما نفع آن به چین یا روسیه و... رسید. منافع آمریکا در افغانستان تامین نشد و به طور فاجعه آمیز به حضور در این کشور پایان داد و خارج شد. طالبان با چالش‌های زیادی مواجه است که مهمترین آن دغدغه اقتصادی است ۸۰ درصد بودجه دولت افغانستان تاکنون توسط نهادهای بین‌المللی تامین شده، در حالی که ۲۰ درصد درآمد توسط دولت بوده است. در حال حاضر و با روی کار آمدن طالبان این ۸۰ درصد درآمد تعلیق شده که این چالش بزرگی برای این جنبش است. چالش دیگر، خروج گسترده جمعیت از افغانستان یا عدم تمایل آن‌ها برای کار کردن با طالبان است که این جنبش را از نظر سرمایه انسانی فقیر می‌کند.

زنان افغانستان زنان با روحیات و فرهنگ ۲۰ سال پیش نیستند. در عرصه سیاسی و اجتماعی فعال هستند و این مسئله با ایدئولوژی طالبان متفاوت و در تعارض است. اقلیت‌های قومی و مذهبی مسئله مهمی است و در کابینه طالبان این مسئله رعایت نشده و اکثریت از قوم پشتون هستند. طالبان از مشروعیت بین‌المللی برخوردار نیست و نیاز به حمایت سایر کشورها دارد اما تاکنون این اتفاق نیفتاده است.

محمدعلی جعفری، دانشجوی دکترای جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس، عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران و عضو پژوهشکده مطالعات استراتژیک خاورمیانه‌در

در تطبیق با جهان امروز ایجاد کنند. به رسمیت شناخته شدن طالبان در گرو تطبیق با محیط جهانی است. افغانستان هنوز الگو و نظم سیاسی را ندارد. جوانان افغانستانی می‌توانند در توسعه سیاسی نقش داشته باشند. جامعه افغانستان دارای یک قشر جوان و موضوع روز آن‌ها مسئله قدرت‌گیری طالبان و توسعه کشور است. سیاست‌های اعلامی طالبان خواهان توسعه و به رسمیت شناخته شدن از سوی کشورهای جهان است. اگر در گذشته افغانستان جوانی نداشت که به عنوان سرمایه تلقی شود، امروز جوانان سرمایه‌انسانی این کشور هستند. طالبان تا زمانی که در رفتار و سیاست‌های خود اصلاحاتی ایجاد کنند، نمی‌توانند این جوانان را جذب کنند.

اگر نظام سیاسی طالبان براساس نگاه سنتی، تحمیلی و خاص‌گرایانه باشد، جوانان افغانستان ناامید خواهند شد و کشور را ترک خواهند و شاهد فرار مغزها و سرمایه‌های اجتماعی خواهیم بود. اگر طالبان با خصوصیات قبلی بر سر کار باشد، این یک دور باطل ایجاد خواهد کرد. در افغانستان برای پیشرفت باید شبکه‌سازی منظم در زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی، سایبری، سیاسی و ژئوپلیتیکی صورت گیرد. ایجاد فضای توسعه یافته، پایداری انسانی و طبیعی، تعامل مثبت با فضاهای فروتر و فراتر، اتحاد و یکپارچگی، پویایی حرکت رو به جلو، امنیت در ابعاد و سطوح مختلف، قانونمندی، آرمان‌گرایی و هویت‌طلبی، عدالت‌جغرافیایی و اجتماعی، ساختار نظام مند، اثربخش و کارآمد، گردش نظام مند و عادلانه قدرت از لوازم آن است.

پیامها و اطلاعیه‌های انجمن

اطلاعیه درباره کارت‌های عضویت اعضای انجمن

چاپ رسیده است. لطفا در ساعات اداری با شماره ۰۹۱۲۲۱۸۷۰۹۵ (خانم کیانی) و یا دفتر انجمن تماس گرفته و برای دریافت کارت هماهنگ کنند.

به اطلاع آن دسته از اعضا انجمن که عضو انجمن شده یا عضویت خود را تمدید نموده و کارت عضویت شان را دریافت نکرده اند می‌رساند که کارت‌های عضویت به

اطلاعیه جایزه سالانه ترویج علم

درخواست می‌شود، حداکثر پنج نفر از افرادی را که شایسته نامزدی این جایزه می‌دانید را به همراه شرح کوتاهی از دلایل انتخاب‌تان را حداکثر تا تاریخ ۱۵ شهریورماه ۱۴۰۰ به دبیرخانه جایزه معرفی نمایید. برای کسب اطلاعات بیشتر با tarvijeelm@gmail.com خانم مهدخت زهدی تماس حاصل فرمایید. اعضای که علاقمند به شرکت در این طرح هستند، مدارک خود را به دفتر انجمن ارسال کنند.

روسای محترم انجمن‌های علمی ایران مستحضرید انجمن ترویج علم ایران سالانه جایزه ترویج علم را برگزار می‌کند. با توجه به نقش مهم انجمن‌های علمی در ترویج علم و استفاده از تجربیات ارزشمند صاحب‌نظران از آن انجمن محترم درخواست می‌شود اعضای محترم آن انجمن که در ترویج علم میان عموم مردم نقش داشته‌اند را به عنوان نامزد بیست و دومین دوره جایزه ترویج علم معرفی فرمایند.

اطلاعیه نظرسنجی درباره فعالیت‌های انجمن ژئوپلیتیک ایران (سال ۱۳۹۹)

پاسخ‌ها محرمانه است و پرسشنامه شما به همراه سایر پرسشنامه‌ها به صورت کلی بررسی می‌شود. پاسخ‌های خود را تا ۲۵ مرداد ۱۴۰۰ به واتس‌آپ و تلگرام انجمن به شماره ۰۹۱۲۲۱۸۷۰۹۵ (خانم کیانی) و یا ادرس iraniangeopolitics1381@gmail.com ارسال فرمایید.

پرسشنامه تدوین شده به بررسی میزان رضایت اعضای انجمن ژئوپلیتیک ایران می‌پردازد. خواهشمند است پرسش‌ها را مطالعه فرموده و از میان گزینه‌های پیشنهادی، گزینه‌ای را که به دیدگاه شما نزدیکتر است، انتخاب کنید. پاسخ‌های شما انجمن را در برنامه‌ریزی برای دستیابی به نتایج بهینه یاری خواهد کرد.

اطلاعیه با موضوع فعالیت رسانه‌های اعضای انجمن ژئوپلیتیک ایران

شناسنامه دار بودن مباحث و تحلیل‌های علمی حوزه تخصصی جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک برای مخاطبان در رسانه‌ها و در فضای عمومی و نخبگانی داخلی و

اعضای محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران به استحضار می‌رساند، با توجه به ضرورت حفظ و نشر هویت تخصصی اعضای محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران و همچنین نیاز به

همچنین اعضای محترم عنایت داشته باشند که برنامه‌ها و خروجی فعالیت‌های رسانه‌ای و غیررسانه‌ای تخصصی خود را پیش یا پس از انجام، جهت تبلیغ و اطلاع رسانی در پایگاه اینترنتی انجمن ژئوپلیتیک ایران و شبکه‌های اجتماعی وابسته به آن، از راه ارتباطی (شماره‌های ۰۲۱۸۸۳۴۲۴۸۸ و ۰۲۱۸۸۳۲۳۵۲۷ دفتر انجمن و شماره ۰۹۱۲۲۱۸۷۰۹۵ (واتس آپ و تلگرام)) به اطلاع برسانند. پیشاپیش از همکاری و عنایت اعضای محترم کمال تشکر و قدردانی را داریم.

دکتر هادی اعظمی، رئیس هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

بین‌المللی، خواهشمند است هر یک از اعضای انجمن اعم از متخصصان رشته‌های جغرافیای سیاسی و رشته‌های دیگر که در برنامه‌های تخصصی از جمله حضور و سخنرانی در نشست‌ها، میزگردها، همایش‌ها، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، گفتگو با روزنامه‌ها و رسانه‌های مکتوب و غیرمکتوب و... شرکت می‌کنند و یا یادداشت‌ها و تحلیل‌هایی را برای رسانه‌ها ارسال می‌کنند، در معرفی خود، عناوین تخصصی «کارشناس مسائل جغرافیای سیاسی»، «کارشناس مسائل ژئوپلیتیک» و «عضو انجمن ژئوپلیتیک ایران» را استفاده کنند.

پیام تسلیت به خانم دکتر دره میرحیدر

خداوند متعال رحمت و مغفرت واسعه الهی برای ایشان و صبر و اجر برای شما و سایر بازماندگان مسئلت داریم. هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

سرکار خانم دکتر دره میرحیدر، عضو محترم هیأت موسس انجمن ژئوپلیتیک ایران مصیبت وارده و ضایعه درگذشت برادر ارجمندتان را به حضرتعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از

پیام تسلیت به دکتر مرتضی قورچی

خداوند متعال رحمت و مغفرت واسعه الهی برای ایشان و صبر و اجر برای شما و سایر بازماندگان مسئلت داریم. هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

جناب آقای دکتر مرتضی قورچی، نایب رئیس محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران و عضو هیأت علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه شهید بهشتی مصیبت وارده و ضایعه درگذشت خواهر گرامیتان را به حضرتعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از

پیام تسلیت درگذشت آقای حسین خداوردی قبادزنی

سیاسی تسلیت عرض کرده و از خداوند بزرگ برای ایشان رحمت و مغفرت واسعه و برای خانواده محترم و بازماندگان شکیبایی و تندرستی مسئلت می‌نمائیم. هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

ضایعه اندوهناک درگذشت آقای حسین خداوردی قبادزنی عضو پیوسته انجمن ژئوپلیتیک ایران و دانشجوی دکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) را به خانواده محترم این عزیز از دست رفته و جامعه جغرافیدانان ایران بویژه جغرافیدانان

پیام تسلیت به خانم فاطمه بخشی شادمهری

می‌کنیم. از خداوند متعال رحمت و مغفرت واسعه الهی برای ایشان و صبر و اجر برای شما و سایر بازماندگان مسئلت داریم.

هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

سرکار خانم فاطمه بخشی شادمهری، عضو محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران مصیبت وارده و ضایعه درگذشت همسر و پدر همسر گرامیتان را به حضرتعالی و خانواده محترم تسلیت عرض

پیام تسلیت به دکتر سعید صادقلو

خداوند متعال رحمت و مغفرت واسعه الهی برای ایشان و صبر و اجر برای شما و سایر بازماندگان مسئلت داریم. هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

جناب آقای دکتر سعید صادقلو، عضو محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران مصیبت وارده و ضایعه درگذشت مادر گرامیتان را به حضرتعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از

پیام تسلیت تاسوعا و عاشورای حسینی (ع)

ویژه اعضای انجمن ژئوپلیتیک ایران تسلیت عرض می‌کند.

هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

انجمن ژئوپلیتیک ایران ایام تاسوعا و عاشورای حسینی (ع) را به عموم شیعیان جهان و عزاداران حسینی و به

پیام تسلیت درگذشت دکتر پرویز کردوانی

وی همواره تلاش کرد در زمینه فرهنگ سازی بهینه در مصرف آب تغییراتی در کشور پدید آورد. دغدغه های وی قابل تقدیر بود. یاد و نام این استاد فرزانه که همواره اندیشه اش پیشرفت و آبادی کشور وجود داشت، گرمی و روحش شاد. هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

ضمن تعزیت ایام تاسوعا و عاشورای حسینی؛ درگذشت دکتر پرویز کردوانی استاد ممتاز جغرافیای دانشگاه تهران و پدر کویر شناسی ایران را تسلیت عرض می‌نماییم. استاد کردوانی عاشق وطنش بود و تمامی لحظات زندگی خود را صرف تعلیم و تربیت جوانان این مرز و بوم کرد.

پیام تبریک به دکتر حسین ربیعی

مرتبہ دانشیاری تبریک و تهنیت عرض می‌کنیم و آرزوی موفقیت و سلامتی برای شما داریم.

هیأت مدیره انجمن ژئوپلیتیک ایران

جناب آقای دکتر حسین ربیعی، عضو محترم انجمن ژئوپلیتیک ایران و مدیر گروه جغرافیای سیاسی دانشکده علوم جغرافیایی دانشگاه خوارزمی ارتقاء جنابعالی را به